

Lakountala

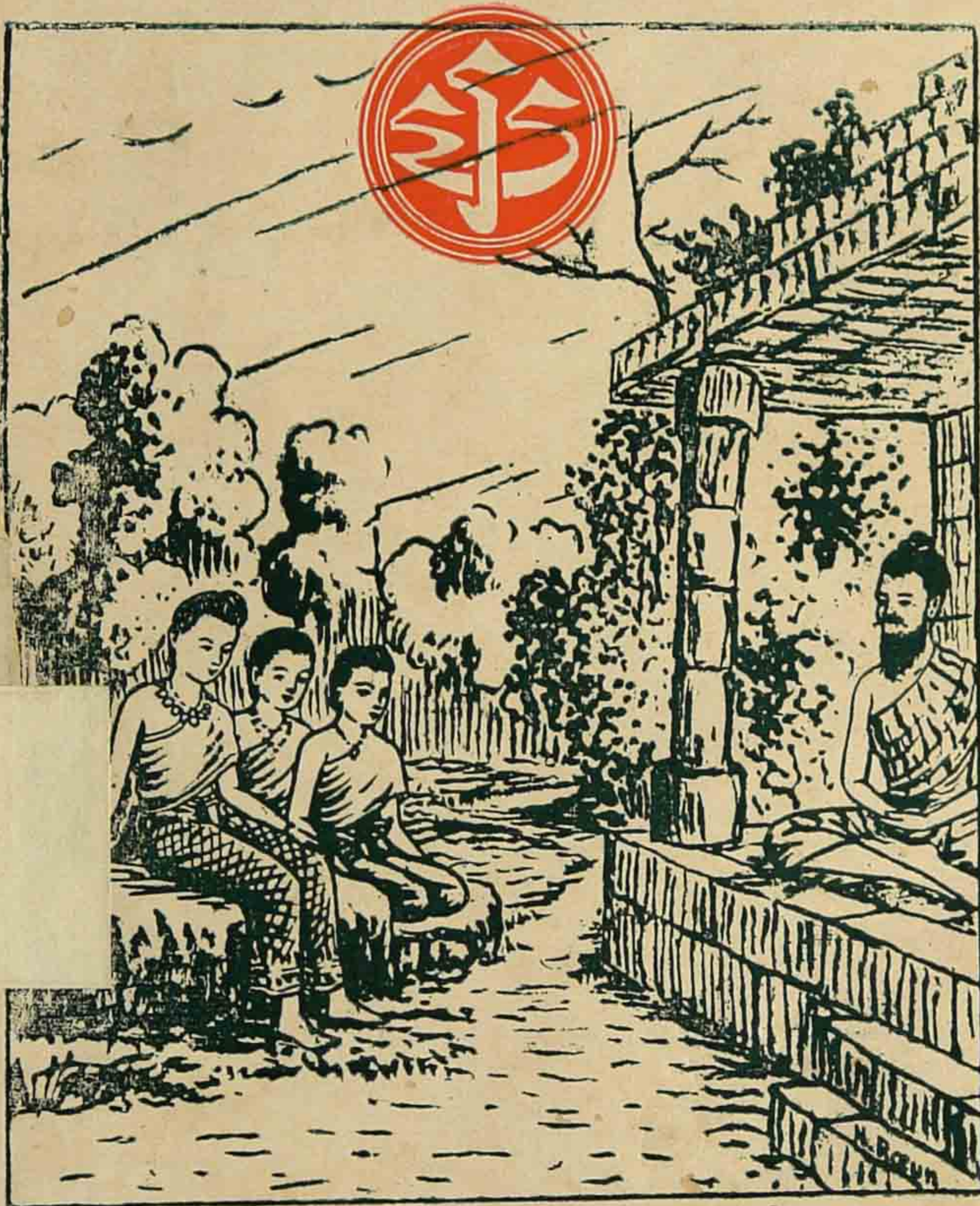
နာယ-ဗိုဇ်

၁-၈၈-၇၀၀

လောကုတ္တရာ

ARCHIVES NATIONALES
COTE
13-104-1201 86

B-12
D-86
N-64

၁၇၁
၁၇၁

ဂ.ပ. ဟင်္သာရီ   ဂ.ပ. ဝေဠာ

សកុន្តលា

លោកអបន្ត្រណ័ត្ត តាក័រ អ្នកនិពន្ធជាភាសាបង់កាល

លោក ធិ. ម. ឆត្រវង្សី នឹងលោកស្រី អង្គជ្រៃ-ការប៊ែលស

ជាអ្នកប្រែភាសាបង់កាលមក ជាភាសាបារាំង

លោក រ៉ាយ-ប៊ុក ជាអ្នកប្រែភាសាបារាំង មកជាភាសាខ្មែរ ។

SAKOUNTALA

par

Abanindranath Tagore

adapté du bengali par

Andrée Karpelès et T.M. Chatterji

Traduit du Français en Cambodgien

par

RAY-BUC

អារម្ភកថា

សកុនលាតីជាប់គ្នា ក្នុងរឿងរ៉ាវប្រទេសដែលមាននាមល្បី
ល្បីញាតិគេនៅប្រទេសឥណ្ឌូក្នុងសតវត្សទី៤ទី៦ ។ លោកកលីទេស
នេះមានកិត្តិសព្ទប្រហែលនឹងលោកស្តេសស្តារ (Shakespeare), ពាក្យ
អង់គ្លេសថាសិកស្តារ) ខាងប្រទេសអង់គ្លេស, លោកមូលីយែរ (Molière)
ខាងប្រទេសបារាំង ។

សៀវភៅនេះមានអ្នកបកប្រែជាច្រើន ពីសតវត្ស១១ (គ.ស.)
មានលោកប្រូយែរ (Brugnère) បកប្រែចេញពីសៀវភៅភាសា
អង់គ្លេសរបស់លោកវិលយ៉ាស្យូន (William-Jones), គម្រោងអ្នកបក
ប្រែដទៃគឺលោកហ្វូច (Fauche), ហ្វូកូ (Foucaux) អាបែលបែរ
កែញ (Abel Bergaigne), ប៊ូលឡឺហ្គីស្តារ (Paul Lehugeur) ។

នៅ គ.ស. ១៧១២ លោកម៉ូរីស - ប៉ូតឺស្តារ (Maurice Pottecher)
បានយករឿងទៅរចនាជាពាក្យភាព្យនាមថា “ព្រះទ្រង់ព្រះនាងសកុន-
លា” សម្រាប់យកទៅលេងល្ខោននៅតំបន់បុស្សង់ (Bussang) ។ លំដាប់
គម្រោង, លោកស៊ីលវ៉េ - ឡេវី (Sylvain Lévi) បានបកប្រែសម្រាប់បង្រៀន
ពួកនិស្សិតនៅសាលាឧត្តមសិក្សា ។

បើតាមពិនិត្យឱ្យហ្មត់ចត់ លោកអបនីន្ទណ៍តតាត ជាបណ្ឌិតអក្សរ

សាស្ត្រស្តង់ដារបានតែងរឿងសកុនលា នេះជាភាសាបង្កើត ដោយដក
 ស្រង់យកពីសៀវភៅសំខាន់នៃបណ្ឌិតកលីទេសៈ ។ លំដាប់តមកលោក
 ស្រីអង្គជ្រៃ ការប៉ូលេ៖ (Andrée Karpelès) នឹងលោក គ. ម. ឆត្រវង្ស
 (T.M. Chatterji) បានបកប្រែជាភាសាបារាំង លោក វ៉ាយ - ប៊ុក បក
 ប្រែពីភាសាបារាំងមកជាភាសាខ្មែរ ។

“ សកុនលា ” ជារឿងប្រលោមលោកតែមានវិទ្ធភាពសច្ចលមក
 លាយលំផង, ខ្ញុំបានព្យាយាមបកប្រែសៀវភៅនេះ មានកងវគ្គខ្លះខ្ញុំបាន
 តែងជាពាក្យកាព្យបញ្ចូលដើម្បីនឹងរចនារឿងនេះឲ្យមានលំអរបុស្រមស្រង់
 ថ្លែងថា សម្រាប់លោកអ្នកអានៗក៏សាន្តសប្បាយគ្រាន់តែអង្វរកម្មយពេល
 មួយកាលតែគង់មានខុសអក្ខរៈឬព្យញ្ជនៈខ្លះមិនខាន, គ្រង់ខនេះខ្ញុំសូមឲ្យ
 លោកអ្នកអានជួយកែឲ្យបានត្រឹមត្រូវផងចុះ ខ្ញុំសូមអរគុណលោកជាមុន។

បើទុកជាយ៉ាងណាក៏ដោយ, សៀវភៅនេះខ្ញុំបកប្រែបំណងឲ្យបាន
 ចម្រើនខាងអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ, ឲ្យជនជាតិខ្មែរព្យាយាមអានសៀវភៅឲ្យ
 កាន់តែច្រើនៗឡើងដើម្បីនឹងរចនាខ្មែរ ឲ្យទៅជាអ្នកចេះដឹងមានប្រាជ្ញា
 គ្រប់ៗគ្នាឡើង, ជាបណ្ឌិត ប្រទេសណាមានបណ្ឌិតច្រើនប្រទេសនោះ
 នឹងបានឡើងទៅកាន់វឌ្ឍនធម៌ក្នុងកាលជាអនាគត ព្រមទាំងឯករាជ្យជាទី

ពេញចិត្តរបស់យើងទាំងអស់នេះ សូមសេចក្តីព្យាយាមរបស់ខ្ញុំជាកុសល
ផ្សាយចែកជូនទៅមាតុភូមិកម្ពុជា ជាទីស្រឡាញ់របស់ខ្ញុំហួសដីវិត ឲ្យកាត់
ធ្វើនូវវិទ្យុសក្តីគ្រប់យ៉ាង រហូតដល់ពាមពាលគឺឯករាជ្យដោយសម្បូណ៌

ភាព ។

ក្នុងពេញនៅថ្ងៃទី ១៧ មិថុនា ១៩៥២

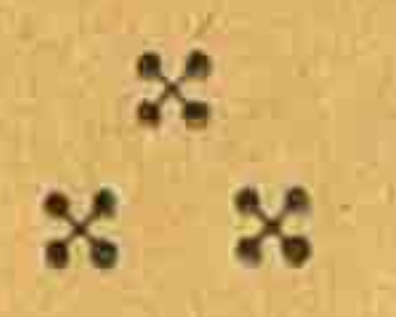
រ៉ាយ - ប៊ុក

អាស្រមនៃបូសី តាមទេព

ពីអតីតកាល មានព្រៃមួយធំ៖ នៅក្នុងព្រៃនោះ មានដើម
ពោធិ៍មួយធំត្រសុសា ខាងលិចព្រៃក្នុងដុះជាដួរហែ ហើយនឹងបន្ទាស្អុត;
នៅទីនោះមានភ្នំតូចៗ ជាច្រើនហើយមានភ្នំធំមួយ ។ ក្រៅពីនេះ នៅ
មានស្ទឹងមួយតូច ហៅថា មលិនី, ទឹកស្ទឹងមលិនី, ស្របស្ទាត់ថ្នាំត្រយង
ហើយភ្នំដូចកញ្ចក់ ។ រុក្ខជាតិ. មេឃខៀវ ពពកសុវណ្ណពណ៌ បក្សា
ដែលកំពុងហើរចោលស្រមោលចាំងទៅក្នុងទឹកស្ទឹងមលិនី ឃើញច្បាស់
ដូចច្នោះកញ្ចក់ ... គេបានឃើញអ្វីផ្សេងពីនេះទៀត ក្នុងទឹកស្ទឹងមលិនីនេះ
គេឃើញស្រមោលខ្ទមជាច្រើន ដែលសង់នៅក្រោមគល់រុក្ខជាតិ ។

នៅក្នុងព្រៃនោះ តាមមាត់ស្ទឹង មានមនុស្សនឹងសត្វតិរច្ឆានរស់នៅ
ជាមួយគ្នាដោយសុខដុមរមនា ។
មានបក្សាក្បាលនឹងកុកជាច្រើនហើរចុះនៅតាមមាត់ស្ទឹង. មាន
សកុណសត្វតូចៗ ហើយនឹងហ្វូងសេកជាច្រើនសម្បូរខៀវយំនៅមែកឈើ
ហើយធ្វើសំបុកនៅប្រហោងឈើទាំងនោះ ។ ក្នុងចន្លោះនៃព្រៃ, លើស្មៅ
ខៀវខ្ចី នឹងក្នុងស្រែមានសត្វប្រើស រមាំងរត់ដេញគ្នាលេង ។

នៅនិទាយៈរដូវ. មានការរើ "កុត្តិលស៍(១)" យំតាំងពីបុព្វហ្លួត
សម័យហើយដល់សព្វថ្ងៃ គេបានឮភ្លេកយំពង់ស្លាប ។

នៅគល់ពោធិ៍មួយធំ (ប្រវែងហាលអាយុបីពាន់ឆ្នាំ) កាមទេព
តាបសមានសក្រងដូចកន្ទេល, បានធ្វើអារាមមួយនៅទីនោះ. តាបស
នោះរសនៅជាមួយនឹងភរិយាឈ្មោះនាងគោតមី ក៏ខ្លួនធ្វើពីមែករកជាតិ
ហើយស្ងៀកពាក់ទាំងពីរនាក់នូវសម្បកឈើ ។ នៅក្នុងក្រោល, មាន
គោញ្ជីខ្លោងនឹងកូនគោជាច្រើន. តាបសនេះគាត់មានអ្នកជិតខាងទៀតគឺ
បួសកេរ្តិ៍ ។ ជាសាវ័កនៃតាបស ស្ងៀកពាក់សំបកឈើដូចគ្នា ។

តើពួកបួសកេរ្តិ៍នោះធ្វើអ្វី ?

ពេលព្រឹក. ពួកបួសបានអាននូវរឿងរ៉ាវដែលមានក្នុងសន្តតិម្មរ, មាន
តាបសកាមទេពជាគ្រូអាចារ្យ. រួចតមក, លោកបានបូជាចំពោះព្រះ
អាទិទេពនូវបុប្ផាគ្រប់យ៉ាងដែលដុះក្នុងព្រៃ; បើមានភ្លៀវមក, តាបស
ទទួលឲ្យសំណាក់នៅអារាមរបស់គាត់ហើយគាត់ទៅបេះផ្លែឈើ. ដែល
មានឧដារសនៅក្នុងព្រៃ ។

តើសាវ័កកេរ្តិ៍របស់តាបសនោះធ្វើអ្វីទៀត ?

ពួកសាវ័កកេរ្តិ៍នោះគ្រាច់ទៅលេងមួយគូៗ ក្នុងព្រៃ ហើយសន្ទនាគ្នាទៅ

(១) កុត្តិលស៍; ពាក្យ នៅប្រទេសឥណ្ឌា ។

វិញទៅមកវេសទសដើម្បីនឹងយកមកដុតបន្លែមត ។ គ្នានៅបូជនីយដ្ឋាន
 ព្រះអគ្គី. ឬធ្វើជានាយគោបាលនាំគ្នាញ៉ាំងនឹងកូនគោសទៅឲ្យស៊ីស្មៅ
 ឯវាល; ចូនកាលធ្វើ, ដូចជាពាក. អ្នកទាំងនេះនាំគ្នាលេងសប្បាយ
 ក្រោមម្លប់ឈើធំ: ចូនកាលសងគេហដ្ឋាននៅលើដីខ្សាច់, ឬធ្វើវត្ត
 សម្រាប់ក្មេងលេងឬបក្សានឹងដីសង្ក. កាត់ឬស្សីធ្វើខ្យង ធ្វើទូកតូចៗ នឹង
 ស្លឹកពោធិ៍ ។

មានក្បាច់នឹងប្រើសច្រើន មកនៅលេងជាមួយអ្នកទាំងនោះ ។
 ហើយកាលណា សាវ័កទាំងនោះឈប់លេងល្បែងផ្សេងៗ បានទៅពណ៌-
 នាម្នាក់ម្តង, នូវរឿងរ៉ាវសង្គ្រាមពួកទៅតានឹងអារក្សឬក៏ស្រុតធម៌ជាបទ
 បែបដែលលោកគ្រូកាមទេពបានបង្រៀនគ្រប់គ្នា ។

ពិតមែនតែសេចក្តីសុខនៅក្នុងព្រៃនោះមានជានិរន្តរកាល, លោក
 កាមទេពនឹងនាងគោតមីជាភរិយា នៅតែព្រួយវិតក្តពន់ពេក, នៅខ្វះអ្វី?
 អ្នកទាំងពីរលែងបានដួបនឹងរតនវត្ថុដែលគ្មានអ្វីអាចផ្សេងផ្សាបាន, ដំពេជ្រ
 ដែលធ្វើឲ្យខ្លួមនេះមានរស្មីភ្លឺស្វាងរងរឿងពិដើម, ឥឡូវបាត់រកពុំឃើញ
 អ្នកទាំងពីរដែលបានឃើញនូវពន្លឺតូចដែលបំភ្លឺទីនឹងតមន្តការ. នាង
 ដែលអ្នកទាំងពីរទុកជាអណ្តាតភ្លើងដែលកំដៅដីវត្ត ពារបសុខន. នាង

ចាកចេញទៅប្រទេសនាយ. អ្នកទាំងពីរបាននាងសកុនណាដែលជាទី
ពេញចិត្ត ។

តែនាងណាដែលមាននាមថាសកុនណា? នាងទារិកាមួយ?

តើមានព្រឹត្តិកាលយ៉ាងណា? ហេតុម្តេចក៏នាងបានឮទីនេះទៅ?

ដើម្បីនឹងឲ្យដឹងនូវរឿងរ៉ាវនេះសព្វគ្រប់. ត្រូវពិនិត្យពីអតីតកាល

យូរមកហើយ ។

ពីដើមនៅក្នុងព្រៃស្ថិតជុំវិញអាស្រម, ហើយពេលយប់ដំនិតគ្មានព្រះ
ចន្ទ មានក្មេងស្រីម្នាក់ទើបនឹងបដិសន្ធិ (ស្មាតសមរម្យដូចល្អិតចម្រុយ
មានសម្ផស្សរូបជាទីពេញចិត្ត) មាតានាមនាងទេវីធីតាមណោកាបាន
បោះបង់ចោលនៅទីនោះ. នាងជាមាតាបានទុកចោលនាងទារិកានៅលើ
ស្មៅ. ក៏ភៀសខ្លួនចេញបាត់ទៅ ។ ក្នុងពេលនោះ; បក្សាទាំងអស់
បានមកជួយថែទាំនាងទារិកាដោយគ្រងស្លាបគ្របកុំឲ្យថ្ងៃក្តៅ ហើយ
ក្រាបជិតនាងអប់កំដៅនឹងដើមទ្រូងវាមានពេមជាច្រើន ។

នាងមណោកាជាមាតាមានចិត្តរឹងដូចថ្ម បានបោះបង់កូនខ្លួនចោល,
តែបក្សាទាំងឡាយនៅក្នុងព្រៃមានសភាវៈគតិ អាណិតអាសូរដល់នាង
ពន់ពេក, បានមកបីបាច់ថែរក្សានាងដោយមេត្តាករុណា,

នៅបុព្វលាសម័យ, ពួកបូស័ក្លង់ជាច្រើនបានគ្រាច់ទៅក្នុងព្រៃ
បេះផ្លែឈើយកមកកម្ចី, ស្រាប់តែបានឃើញនូវគម្លាតមួយ ពួក
ស្វាបបក្សាហើរចុះឡើង ។

ពួកបូស័នេះបានខិតជិតគម្លាតនោះ បានចូលប្រទះនឹងនាងទារិកា
សក្កនលា ហើយក៏រើសយកនាងជាក្នុងលីជាមួយ នឹងផ្លែស្លឹកឈើ
ហើយក៏យកទៅជូនលោកគ្រូកាមទេព ។

បក្សាទាំងអស់ក្នុងព្រៃ, ប្រើសទាំងអស់ចង់ហែហាមនាងសក្កនលា
ទៅជាមួយផង, ក៏បានដើរតាមពួកបូស័ក្លង់រហូតដល់អាស្រម, ពួក
សត្វទាំងនេះ ក៏ស្ថិតនៅជិតអាស្រមនោះ ហើយក៏លែងទៅណាមកណា
ឆ្ងាយពីនាងទៀត ។

នាងសក្កនលា បានរស់នៅឯអាស្រម, មានមាតាចិត្តមនាង
គោតមី បីបម្រុងជានិច្ច ។ តមកទៀត, នាងវារលើដីខ្នុរ, រួច រត់
ចេញមកក្រៅ. មកលេងក្រោមម្លប់ពោធិ៍ ។

គុម្ពាតមនោបិស

នាងសក្កនលាចម្រើនវ័យវឌ្ឍនាការឡើង, នាងសក្កនលា មាន
រូបឆោមលោមពណ៌ កាន់តែស្អាតល្អតាមលំដាប់.....តមក, នាងមាន

អាយុលម្អឲ្យមានស្វាមី ។ លោកគ្រូកាមទេព បានចាកចេញអាស្រម
គ្រាប់សត្វដែនដី ដើម្បីនឹងស្វែងរកស្វាមីឲ្យសមរម្យនឹងនាង ។

បិតាមាតាបង្កើតនាងសកុនលា បានបោះបង្គំនាង តែនាងពឹងពាក់
លើលោកគ្រូកាមទេព នឹងនាងគោតមី បិតាមាតាចិញ្ចឹមនាង ដែល
មានចិត្តអាណិតអាសូរចំពោះនាងជាខ្លាំង; នាងមិនមានបងប្អូនប្រុសទេ
តែពួកសាវ័កកេងទាំងបីនាទី ទុកនាងដូចជាប្អូនស្រី ហើយរកាល-
តាវិល្លី នឹងបណ្តាកងព្រៃទុកនាងដូចបងប្អូនជិតស្និទ្ធដូចនោះ ។

នាងសកុនលា មានមិត្តនិព័រនាក់ស្រឡាញ់រាប់អានគ្នា ដោយ
ស្មោះស្ម័គ្រជាប់ផុត គឺនាងអនស្វិយា នឹងនាងប្រិយម្តុំតា; នាងមាន
មិត្តនិមួយ គឺកូនប្រិយសញ្ជីដែលលេងកំសាន្តជាមួយនាងជានិរន្តរកាល ។

នាងទាវិកាទាំងបីនាក់មានកិច្ចរវល់ជាខ្លាំង គឺការងារបាយធ្វើម្ហូប
អាហារ, ទទួលភ្ញៀវដែលមកលេងអាស្រម. ស្រោចរុក្ខជាតិត្រីកល្លាច;
ជួនកាលនាងចូលចិត្តក្រងបុប្ផាតូចៗ នៃផ្កាម្លិះទៅនឹងគ្រុយស្វាយ ។

នាងអនស្វិយានឹងនាងប្រិយម្តុំតាទាំងនិព័រនាក់ មានកិច្ចផ្សេងពីនេះ
ទៀតគឺ: រាល់ព្រឹក, នាងបានស្រោចទឹកកូនឈើផ្កាហៅថាមទោបិស៍ (១)
ហើយនាងបានសូត្រសច្ចាទិដ្ឋានថា ៖

(១) មទោបិស៍ (Madobis) : រុក្ខជាតិមានផ្កាស ហើយក្រអូប ។

“កាលណាលើ	មនោបិស	មាណស្មា
ស្វមសត្វា	សក្កិន្តលា	មាណស្មាមី
មាណយានធំ	ជិះទាំងពីរ	កមស្មស្តី
សមស្រស្រី	នាងស្រីបស្រុល	សប្បាយត្រាលា ។
មនោបិស	ស្វមឲ្យអ្នក	ចេញបុត្រា
ស្រោបកាយា	ក្រអូបឈ្នួយ	ឈ្នួបកល្យាណ
សក្កិន្តលា	ប្អូនស្រីយ៉ើង	វាសនាទាន
ចិត្តក្រអូបក្រអូប	កមរមរក្រអូប	សន្តិសុខ ។

តើនាងទារិកាទាំងបីធ្វើអ្វីទៀត, នៅក្នុងព្រៃនេះ ?

នាងទាំងបីរត់លេងសប្បាយ, ពាសពេញព្រៃ, គ្មានខ្លាចគ្មាន

អ្នកណាហាមឃាត់, ដោយសឹកដូចជាកូនប្រើសក្នុងព្រៃ, នាងដដែល

គ្នាហើយក្រេបរសជាតិ ពិតស្នូលដែលផ្សាយចេញពីគុម្ពាតព្រៃសប្បាយ

ជាយ៉ាងក្រៃលែង ដូចជាកមរាធំ ។ ហើរប្រាប់តែពាសពេញព្រៃដណ្តាក់

កេសរផ្ការាល់ល្ងាច នាងទៅឯគង្គាត្រជាក់នៃស្ទឹង មលីនី ហែល

លេងសប្បាយដូចជាមច្ឆា ហើយវិលត្រឡប់ទៅអាស្រម, ដោយត្រាច់

តាមដងព្រៃ, រត់តាមផ្លូវជើងមានសភាពងងឹត ដូចនាងរកទៅតាត្រាច់

លេងសប្បាយកំសាន្ត ។

ព្រះបាទឧបន្ទ្រ

ក្នុងកាលដែលអាស្រមនេះ ស្ថិតនៅគឺតាំងនៅក្រោមព្រះរាជាធិបតី
ភាពនៃព្រះបាទឧបន្ទ្រ គ្មានព្រះមហាក្សត្រិយ៍អង្គឯទៀតណា នៅលើ
ផែនដីអាចមានគេជានុភាពយកប្រៀបធៀប នឹងមហារាជអង្គនេះបាន ។
ព្រះអង្គជាស្តេចចក្រពត្រ គឺមហារាជធំជាងព្រះមហាក្សត្រិយ៍ទាំងឡាយ ។

ព្រះអង្គទ្រង់សោយរាជ្យសម្បត្តិ នៅប្រទេសខាងជើងនឹងខាងត្បូង,
នៅប្រទេសខាងកើតនឹងខាងឡើង, នៅមហាសាគរទាំងទ្វេប្រាំពីរព្រម
ទាំងដប់បី (១) ហើយនឹងអនន្តចក្រវាឡ ។

ទ្រង់មានសាមន្តរាជ និងពួកពលជាច្រើនជាព្រះរាជបរិវារនឹង
គជេនដ្ឋានអស្សុតរដ្ឋានរបស់ទ្រង់ សុទ្ធតែសម្បូណិដោយហត្ថ និងអស្សុ
តរ នៅក្នុងព្រះរាជរោងមានព្រះទីនាំងរាជរថលាបលនដោយមាសប្រាក់
ចោលរស្មីក៏ចាំងចែង; ព្រះបរមរាជវាំងមានព្រះរាជបរិវារប្រុសស្រី
ជាច្រើន ហើយមានទំហំមូលដុំវិញវែងឆ្ងាយ បើសិនណាជាមនុស្សដើរ
ប្រហែសក្នុងរយៈវេលាពីរម៉ោងទើបបានដើរដុំ; ប្រទេសនោះល្បីល្បាញ
អស្ចារ្យលើភពផែនដីទាំងមូល ។

---

(១) ឲ្យអាន « ឡាពូប៉េដឺប្រូម៉ាសេ La poupée de Fromage » នៃទស្សនាវដ្តី
ហ្វីដឺឡាំង « Feuille de l'Inde » ភាគទីបី គឺជាពាក្យសុភាសិត ប្រែថាក្នុងនិទានមាន
ទំហំសម្បូរអស្ចារ្យ ។

ព្រះបាទទេវៈ : មានរាជមិត្តម្នាក់ដែលទ្រង់សព្វព្រះរាជហឫទ័យ
ពន់ពេកគឺ : មនោវិទ្យា : ជាតួករបស់ព្រះអង្គ ។

មានសម័យថ្មីមួយ ; កាលដែលគម្ពោធករជាតិ “ មនោវិទ្យា ”

មានបុណ្យកសិករស្រែកស្រែពេញ ; ព្រះបាទទេវៈ : ស្តេចចក្រពត្រ
សោយរាជ្យ នៅមហាសាគរទាំងប្រាំពីរ ទន្លេដប់បី ទ្រង់មានព្រះរាជ-
ទ្រព្យទៅនឹងមនោវិទ្យា : ថា : ។

“ យើងត្រូវទៅបរទេសប្រាណសត្វក្នុងពេលឥឡូវនេះ ” ។

មនោវិទ្យា : ឮពាក្យថា ; “ បរទេសប្រាណសត្វ ” ក៏ញ័រខ្លួនដូចជាគេចង់គ្រុន ។

មនោវិទ្យា : គឺមនុស្សធាតុមាំដុះពោះពេញចិត្តខាងរសនៅ ក្នុងព្រះ

បរមរាជវាំង ដោយបរិភោគនំអាហារផ្សេងៗ ពីព្រឹកទាល់ល្ងាច ។ ការ

បរទេសប្រាណសត្វក៏បេតកស្រុកជាខ្លាំង ; គាត់នឹកស្រមៃទៅឃើញជុំវិញ

ខ្លួនគាត់នូវខ្លា យក់ណាចនឹងខ្លា ដំបងសាហាវ ; គាត់ស្មានថា គាត់ជាចំណី

នៃសត្វសាហាវទាំងអស់នោះក្នុងព្រៃ...។ តែមនោវិទ្យា : មិនអាចនឹងក្រាប

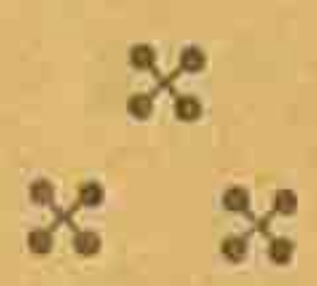
បង្គំទូលព្រះអង្គថា : ទូលបង្គំមិនព្រមទេ ; សូមទ្រង់ប្រែព្រះរាជអកប្ប-

កិរិយាយាំងនេះ យាំងនោះឯណាបាន ?

មទេវយៈ បានស្រែកហៅព្រះរាជបរិវារទាំងប៉ុន្មានរត់មកប្រញាប់;
 ក្នុងមួយរំពេចព្រះទីនាំងគជេនគេបានតែងត្រង់កន្លែងនាគយាន (កូប) នឹង
 ព្រះទីនាំងអស្សុតរ គេយកមកទើមព្រះរាជវថ; ពួកក្រុមវក្សាព្រះអង្គ
 ពាក់ខ្សែក្រវាត ពួកអ្នកប្រមាញ់ចាប់លំពែង, ជាងព្រាញកាន់ស្នា, ធុ,
 ពួកអ្នកនេសាទស្នាយសំណាញ់ ។

ក្លោងទ្វារមាសនៃព្រះបរមរាជវាំងរមែកក្លាម ហើយគេក្រឡេកទៅឃើញ
 ព្រះមហាក្សត្រយ័ទ្រង់គង់នៅលើព្រះទីនាំងរាជវថភ្នំចិញ្ចាច; ស្តេចយាង
 ចាកចេញពីព្រះរាជនិវេសនដ្ឋានទៅបរទាញ; មានព្រះរាជបរិវារដើរវិហា
 ជាព្រះរាជភត្តិយសតាមពីក្រោយព្រះអង្គ ។ នៅអមសងខាង, នៃព្រះ
 ទីនាំងគជេនមានមនុស្សពីរនាក់លើកស្នាយព្រះភូសយ៉ាងខ្ពស់; នៅខាង
 ក្រៅក្បួនវិហា, មទេវយៈ ត្រូវព្រះមហាក្សត្រយ័ជិះសេះជើងខ្ពស់មួយ ។

ប្រមាញ់

ព្រះមហាក្សត្រយ័ទ្រង់ស្តេចយាងតាមផ្លូវកាត់ទៅដល់ព្រៃធំ ដោយ
 មានគ្រូផ្លូវលាន់ពួកអ្នករំពង ។ ក្នុងពេលនោះ ព្រះរាជបរិវារប្រុង
 ប្រៀបគ្រឿងសញ្ជាតិ; ព្រានបក្សាបានធ្វើអន្ទាក់ដាក់ពីគល់ឈើមួយ
 ទៅគល់ឈើមួយ; ព្រាននេសាទយកសំណាញ់ទៅបង់ត្រីតាមត្រពាំង
 ស្ទឹង បំណែកពួកសាមន្តរាជនឹងពេលបានទៅឡោមព័ទ្ធនៃព្រៃ ។

ព្រៃធំនោះ ទៅជាមានសភាពរដីបរដួលដោយសត្វស្ងួរផ្សេងៗ
នឹងសំឡេងប្លែកៗ ។

មុនព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ស្តេចយាងទៅដល់នៅក្នុងព្រៃនោះ សត្វ
ទាំងអស់រស់នៅសុខសប្បាយ, ពួកបក្សាគ្រងស្វាបហើរដោយសេរី
ដូចជាស្លឹកឈើ, ហើយប្រយ័តប្រគោងលេងលើមែកព្រឹក្សា ប្រៀប
ដូចជាផ្លែឈើក្រហមដែលវាយោបករំភើយ ។ ទៅលើ; កូនបក្សាទាំង
នោះស្រែកយំហើរសំដៅទៅលើមេឃ, ហើយវិលត្រឡប់មកកាន់សំបុក
វិញ ។ តែក្នុងមួយរំពេច, បក្សាទាំងនោះក្រឡេកឃើញព្រាន...ហើយ
ក៏ចាកចេញព្រឹក្សាទាំងនោះ បោះបង់ចោលសំបុករួចហើរដោយភិត
ភ័យទៅគ្រប់ទិស ។

ក្របីខ្មៅជេកគ្រាំនៅក្នុងភក់ ដើម្បីនឹងឲ្យគ្រជាក់ខ្លួន, ក្រោកស្តុះ
រត់ទៅក្នុងព្រៃជ្រៅ, ក្រឡេកមើលមកក្រោយនឹងបក្សាលដោយដឹងថា
មានគ្រោះថ្នាក់ ។ មុនព្រះមហាក្សត្រិយ៍ស្តេចយាងទៅដល់ នៅក្នុងទី
នោះ ដំរីជេកគ្រាំទឹក យកប្រមោយ, ស្រូបទឹកស្រោចខ្លួនវាដោយសុខ
ស្រួល, យករូបវាទៅគ្រជុំសនឹងគល់រុក្ខជាតិធំៗ បក់ម្លូសនឹងលាតគ្រ-
ចៀកវាគ្រងដូចស្លឹកត្នោត; ដល់ឃើញព្រានមក ដំរីនោះក៏ខ្លាច;
ប្រមោយលើកឡើងលើ រត់ទៅលើអន្ទាក់បក្សាដាច់វៃហាក់ខ្ចាត់ខ្ចាយអស់,

ជាន់លើបុប្ផាបទមកដំបូង, បំផ្លាញធម្មជាតិអ្វីៗ ឲ្យវិនាសអស់គ្នាទសល់ ។

ការបរេបាញ់ក៏ចាប់ផ្តើមឡើងជាបឋម ព្រៃទាំងអស់ក្រើកពាស
ពេញសព្វអង្វើហើយមានសត្វសាហាវស្រែកលាន់ព្រំពាងក្នុងព្រៃ ។ ខ្លា
ដំបូងបរេបាញ់សំឡេងលាន់ព្រំយ៉ាងខ្លាំង ក្នុងព្រៃ, ខ្លាខ្លះស្រែកសូរសព្វ
ចេញពីលើក្នុ ។

បក្សា, ជ្រូកព្រៃនឹងសត្វតវបានស្លាប់ជាច្រើនខ្លះធ្លាក់ទៅក្នុងសំ-
ណាញ់, ខ្លះរត់ចូលទៅក្នុងអន្ទាក់ ខ្លះត្រូវប្រហារដោយដាវ ។

សូរសព្វស្រែកព្រៃពាសពេញព្រៃ, ខ្លះរត់ទៅតាមផ្លូវដើមក្នុងដង
ព្រៃ, ក្រពើនៅក្នុងចំងាយហាលលើទឹកយ៉ាងលឿន, បក្សាទាំងអស់ហើរ
ចាកចេញសំបុក, ឆ្កែមេឃដូចជាពពកមួយផ្ទាំងអណ្តែត ។

តែពួកព្រានព្យាយាមកៀរឡើងទៀត, ពួកព្រានបក្សាវត់ដេញ
បក្សាទាំងឡាយ, ពួកព្រានកាន់ដេញបាញ់ខ្លា និងពួកនេសាទលើសំ-
ណាញ់ដើរលបដោយស្ងាត់ចាំបង់ត្រី ។

ឯព្រះមហាក្សត្រយ័ទ្រង់គង់តែមួយព្រះអង្គឯង នៅលើព្រះទីនាំង
រាជរថ, ទ្រង់ដេញតាមរមាំងមួយ ។ សត្វនេះរត់លឿនដូចព្រះពាយ
ដោយក៏យកស្លឹកស្លាជាខ្លាំង, ព្រះទីនាំងរាជរថលាបលនដោយមាស
រត់លឿនដូចផ្នែកបន្ទាវដេញតាមរមាំងពីក្រោយ...។

បន្តិចទៀត, ព្រះមហាក្សត្រយ័ស្តោចយាងទៅខាងមុខហួសពួក
 ព្រះរាជបរិវារ, ស្តេចសាមន្តរាជ, ព្រះរាជទ័នាំងគជេន, ព្រះរាជទ័
 នាំងអស្សុតរ, នឹងត្រកព្រះអង្គនៅពីក្រោយ, ឆ្ងាយសែនឆ្ងាយ ពីព្រះអង្គ។
 ព្រះទ័នាំងរាជវង្សមាស នឹងរមាំង រត, លោត, ផុតកន្ទុយព្រះនេត្រ
 ទៅតាមមាត់ស្នឹង, ចូលទៅក្នុងព្រៃ, ធ្វើចំការ, ដល់ទៅអាស្រម...

×
 × ×

ការផ្លាស់ប្តូរ ទះគ្នា

ការបរាបាញ់នាំឲ្យចលាចលដល់ពួកជីវសត្វដែលនៅក្នុងព្រៃ ចំ
 ណែកខាងអាស្រមមានស្ថានភាពសប្បាយសុខស្រួល នៅមែកក្តាបក្សា
 សេកពណ៌បៃតង ចំពុះគ្រហមចំក្រាបស្រូវ ក្បានសហលនៅលើទឹក
 ថ្នាំក្តីលេងសប្បាយ ក្តានដែលគេយកមកចិញ្ចឹមរតលេងកំសាន្តនៅលើ
 ស្មៅបៃតង ក្តានខ្លាចអ្វីឡើយ ។

នាងសក្តិនុលា អនស្សិយា, នាងប្រិយម្តី, ទាំងបីនាក់ពួនសម្លំ
 លេងសប្បាយនៅក្នុងគម្ពោតព្រៃមានស្លឹកត្រសុំសាខា ។

នៅក្នុងអាស្រមគេមិនអាចជួបប្រទះ នូវសភាពក៏យអ្វីទេ ពួកស្លាប
 នឹកសត្វនៅទីនេះ មិនអាចមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីសោះ ព្រោះវិន័យអាស្រមគេ
 ហាមប្រាមមិនឲ្យបរាបាញ់ ។ ដោយអាទុភាពនៃមហាបណ្ឌិតនាមកាម
 ទេព ខ្លាទាំងគោញ្យអាស្រយផឹកទឹកនៅជិតគ្នាហើយក្តាននឹងខ្លាប្រឡែង
 លេងរួចដេកនៅជាមួយគ្នាទៀត ។

ប្រើសដែលព្រះបាទទុច្ឆន្ទៈទ្រង់បានដេញតាមជាប់នោះ ចូលមក
 លាក់ខ្លួនពនកើតទុកយំផងនៅអាស្រម; ក្នុងពេលនោះព្រះមហាក្សត្រិយ៍
 ទ្រង់ឈប់លែងដេញប្រើស ទ្រង់ស្តេចយាងទៅកាន់អាស្រម បោះចោល
 នូវធុនីសរចេញដើម្បីកុំឲ្យទំនាស់នឹងបទបញ្ញត្តិសន្តិភាពស្ថិតនៅក្នុង
 ទីអាស្រមនេះ ។

គឺក្នុងពេលនោះឯង, ទើបព្រះបាទទុច្ឆន្ទៈ ស្តេចចក្រពត្រទ្រង់
 ប្រថាប់លើព្រះទីនាំងរាជរថមាស ឆ្លៀងព្រះនេត្រទៅឃើញនាងសកុន្តលា
 ដែលអង្គុយនៅក្នុងគម្លាតផ្កា គួរឲ្យពេញព្រះរាជហឫទ័យ ។ នាង
 សកុន្តលា ក្រឡេកទៅឃើញព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ... ហើយទ្រង់ទតទៅ
 នាងសកុន្តលា ៗ ក៏ក្រឡេកមើលទៅវិញ - មកជាយ៉ាងយូរ . . . ។

អ្នកត្រកូលមនុស្ស :

អ្នកត្រកូលបានត្រាចមកទាន់ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ហើយស្ថិតនៅក្នុង
 អាស្រមជាមួយនឹងទ្រង់ដែរ ។ តែជីវភាពបែបថ្មីនេះធ្វើឲ្យមនុស្សមនុស្ស : មាន
 ចិត្តព្រួយលំបាកជាខ្លាំង តើយើងនឹងអាក់ខានលែងបានបរិភោគនូវព្រះ
 ក្រយាហារដែលដកល់នៅលើគុព្រះមហាក្សត្រិយ៍ឬ ? តើយើងនឹងអាក់
 ខានលែងបាននិទ្រ្តានៅលើគ្រែមានពូកទន់ឬ ? តើយើងលែងបានធ្វើ

ដំណើរដោយជំនះលើវិវាសនាស្រួលកាយសប្បាយចិត្តឬ? មទេវៈ មិន
 មានប្រាថ្នាចង់ជំនះសេះវង្វើងនៅក្នុងព្រៃដែលគេដួបប្រទះតែនឹងខ្លា ជ្រូក
 ព្រៃ គាត់មិនចង់អាស្រ័យទឹកល្អកនៃបឹងដែលមានសុទ្ធតែភក់ ។ ដោយ
 មូហភាហារគ្មានទុជារស គាត់មើលឃើញអង្កាសខ្មៅទាំងអស់ គាត់
 មិនអាចនឹងលេបនូវដុំសាច់ខ្មៅច្រើន ជាមួយតែមួយមុខមាននៅទីនេះ
 ដែលគេតែងឲ្យចំពោះមនុស្សដែលហាត់នឿយលំបាក ដោយធ្វើដំណើរ
 ពេញមួយថ្ងៃមកកាន់អាស្រមនេះ; គាត់មិនអាចនិទ្រាលក៏ផ្ទាល់ដីនៅ
 លើស្លឹកឈើ, ថែមទាំងមានមូសខាំផង ។

អ្នកត្រូវមទេវៈ ស្ថិតនៅក្នុងស្ថានទីមានសភាពលំបាកពន់ពេក,
 រូបគាត់ទ្រេមដោយនិទ្រាមិនបាន គាត់ញ៉ាំងនូវជានិរន្តរ៍ ក្រែងខ្លាឬជ្រូក
 ព្រៃមកខាំបរិភោគ ហើយកាន់តែស្អមថមថយកំឡាំង ។

បន្តិចទៀត មទេវៈ ដែលជាមនុស្សធំធេង ប្រែរូបរាងទៅជាស្អមនៅ
 តែផ្ទាំងដូចស្រមោល។ គាត់បានពិសោធន៍មើលព្រះទ័យព្រះមហាក្សត្រិយៈ

ពាក្យប្រាំមួយ

“សូមស្តេចបក្រ - ពត្រចមកត ទ្រង់មេត្តា
 ទូលទ្រង់ថា គួរចាកទេព្វ អាស្រមចង់
 វិលសេមា ទ្រង់កុំភ័យ រាជបំណង
 ព្រះអង្គធ្ងន់ ព្រះញាណាជ្ជះ មិនសមទ្រង់ ។

បើទ្រង់កង់	ក្នុងព្រៃកិត	ខ្សោយពលកាត
ទ្រង់គួរជ្រាប	សោយព្រះស្វាយ,	ស្វាតចាកពង្ស
ប្រាសសុខកាត	អន់ទន់នាប	អាពាធដង់
លិចអង្គ	ព្រះអង្គដុះ	លំចាកប្រាណា ។
ទូលបង្គំ	ដមដយពល	ឈឺមរណា
មិនទានជា	ចិត្តនឹកជាប់	រាជស្វាណ
សូមព្រះអង្គ	កុំអល់អែក	វិលសម្រាន្ត
និវេសន៍ដ្ឋាន	ទានសុខស្រួល	ស្រស់ព្រះទីយ ។

តែព្រះមហាក្សត្រិយ៍ពុំទ្រង់សណ្តាប់នូវពាក្យពោល មទេវយៈ ព្រោះ
 តាំងពីទ្រង់ធ្វើព្រះនេត្រទៅឃើញនាងសក្កន្តលា នៅពួនក្នុងគម្រាត
 ផ្កា, ទ្រង់ខ្ទេចព្រះរាជករណីយកិច្ចហើយ ព្រះទ័យទ្រង់ទោធ៍ មានសភាព
 ដូចតាបសវិលងមានព្រះរាជបំណងចង់ចាកចេញពីអាស្រម ។

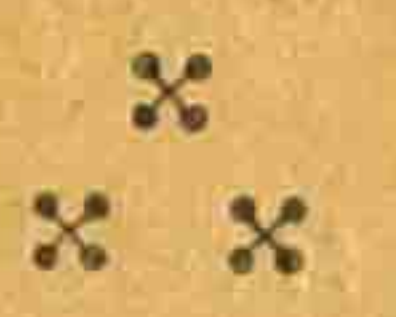
មានមួយថ្ងៃ សម្តេចព្រះវររាជជនីនាថទ្រង់ចង់ធ្វើបុណ្យក្នុងសាសនា
 ជាទុឡារិក ទ្រង់បានចាត់ឲ្យទៅក្រាបទូលព្រះរាជបុត្រ តែមិនឃើញ
 ព្រះបុទុទុចនៈ ទ្រង់មិនចង់វិលត្រឡប់ទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសនដ្ឋានវិញ
 ទ្រង់បានត្រាស់បង្គាប់ឲ្យពួកទាហាននឹងពួកសាមន្តរាជនឹង មទេវយៈ ឲ្យ
 វិលត្រឡប់ទៅសូមឲ្យទោសសម្តេចព្រះវររាជជនីនាថវិញ ។

ព្រះនាងទុច្ចន្តៈ និងនាងសកុន្តលា

មទ្រុយៈត្រកព្រះមហាក្សត្រិយ៍ស្ថិតនៅសុខសប្បាយក្នុងព្រះបរមរាជ-
វាំង, ព្រះបាទទុច្ចន្តៈ; ស្តេចចក្រពត្រទ្រង់ត្រាច់នៅក្នុងព្រៃតែមួយព្រះអង្គ
ទ្រង់ព្រួយព្រះរាជហឫទ័យពន់ពេក ។ ទ្រង់ថ្ងៃរង់ហើយមានបន្ទូលតិចៗថា:

“ នាងសកុន្តលា, ឧនាងសកុន្តលា ! ”

ធីនីសរទ្រង់បោះបង់ចោលក្នុងព្រៃ ។ ព្រះកូសាទ្រង់ពាក់ចោល
នៅឯស្នឹង ។ ព្រះកាយទ្រង់មានសំបុរដូចមាសទៅជាមានពណ៌ប្រផេះ ។
ទ្រង់ទៅជាមានព្រះកាយខ្លាំងនឹងដូចយប់, ព្រះអង្គមានគេជានុភាពជា
ស្តេចចក្រពត្រ ទ្រង់រំឡើងតែព្រះអង្គឯងនៅក្នុងព្រៃ ។

តែក្នុងពេលនោះ, នាងសកុន្តលាទៅជាយ៉ាងណា ?

នាងនិទ្រូននៅទីមួយដែលមានបុប្ផាបទុមរាយពាសពេញហើយនាង
សរសេរលិខិតមួយទៅថ្វាយព្រះមហាក្សត្រិយ៍: សព្វសំដីនាងហូរចេញពី
ហឫទ័យវត្តនាង ហើយនាងបានចារកវ៉ាងនោះនៅលើស្នឹកឈូក ... រួច
នាងថ្ងៃរង់ដូចព្រះមហាក្សត្រិយ៍ដែរ ...

តើតាំងពីនាងក្រឡេកឃើញអង្គព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ចិត្តនាងយ៉ាង
ដូចម្តេចទៅ? នាងមិនដឹងទេ .... នាងដឹងថា បើព្រះមហាក្សត្រិយ៍ទ្រង់

យាងទៅត្រូវយាង ។ ចិត្តរបស់នាងលំបាកពន់ពេក ... ហើយនាង
 មិនអាចយាត់ទឹកភ្នែក កុំឲ្យហូរចេញមកស្រោចស្របតាមថ្នាលនាងបាន
 ឡើយ ។ នាងមិត្តនិទាន់ពីរនាក់បានព្យាយាមថ្នាក់ថ្នាក់លើលោមនាងកុំ
 ឲ្យនាងព្រួយបារម្ភអ្វី; នាងនាំពីរបានយកដៃទន់ទូបនាងសក្តានុលាជីក
 ដៃនាង យកស្លឹកឈូកបកហើយយកជាយអាវជូតទឹកភ្នែកជូននាង :

ពាក្យទាំងបួន

ព្រះអរុណា	រះភ្លឺស្រាង	ពេញមេឃា
ព្រះនិយា	កុំព្រួយប្រាណា	នាងបួននាង
យើងមុខយើង	ទុច្ចនៈ	បងទំបង
ទុក្ខព្រួយអន់	នាងកុំអួល	ស្តេចយ៉ាងមក ។
ចូរនាងអូន	កុំអល់ឯក	សង្ឃឹមទាន
កែវកល្យាណ	ចូរសម្រាន្ត	កន្លែងយក
ជូតទឹកភ្នែក	កុំភ្នកនឹក	មិនទាចរក
ទំចែវច្រក	ឲ្យទានជួប	ព្រះរាជា ។
ទ្រង់កាលទត	យើងនាងអូន	ស្រស់ប្រឹមប្រឹយ
កាយរស្មី	ភ្លឺចាំងចែង	មិនព្រា
ព្រះនិយទ្រង់	មុខជាទ្រេត	រកតំនា
ជាករិយា	ទុច្ចនៈ	ស្ម័គ្រស្មោះអង្គ ។

ហើយតើមានព្រឹត្តិការណ៍ យ៉ាងណាទៀត ?

បន្តិចទៀតថ្ងៃភ្នំភ្នំឡើង ព្រោះយប់ដែលប្រកបទៅដោយទុក្ខផ្ដុំរលក

ក្នុងពេលនោះ; នៅលើមែកព្រឹក្សានិមួយៗ មានបុប្ផាមួយរក; នៅក្នុង

រកជាតិមានបក្សជាច្រើន យាសយំ ... ក្ដាន់ បូលមកដិតនាងកញ្ញា ។

ហើយរួចតើអ្វីទៀត ?

រួច, នៅម្ខាងផ្លូវជើង, ព្រះស្វាមីនាង យាងចេញពីព្រៃមកដិត

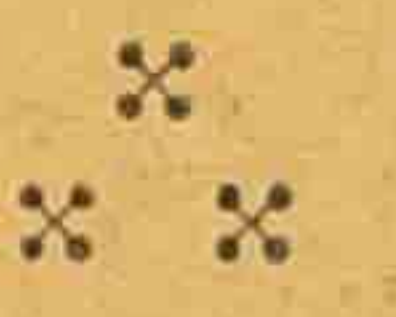
គម្រោតឈើផ្កា ។

រួច តើអ្វីទៀត ?

រួចនៅក្នុងព្រៃព្រះបាទទុច្ឆន្ទៈ, ចក្រពត្រាធិរាជនឹងនាង សកុន្តលា បាន

ចែកកម្រងបុប្ផា (១) ទាំងពីរទៅវិញ - មក ។

ពរដ៏យមន្តិលអ្នកទាំងពីរក៏បានសម្រេចដូចបំណង ។

ហើយ, តើមានព្រឹត្តិការណ៍អ្វីទៅទៀត ? ពីរបីថ្ងៃក្រោយ,

ពេលបុត្រាណាសម័យ, ព្រះមហាក្សត្រយ័ទ្រង់គង់ក្នុងព្រះទីនាំងរាជរថ,

ទ្រង់ចាកចេញពីអាស្រមហើយទ្រង់វិលត្រឡប់ទៅកាន់ព្រះរាជធានីវិញ ។

---

(១) បុប្ផា, នៅប្រទេសឥណ្ឌូ, គេពាក់សម្រាប់ផ្កាសញ្ញា ដូចជាចិញ្ចៀនអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចង្ហាបំបិទប្រុស ដែលជាតួសង្សារ ។

ចុះនាងសកុន្តលា ?

នាងសកុន្តលា, នាងចូលទៅកាន់អាស្រមជាមួយនឹងនាងមិត្តនី
ទាំងពីរនាក់តាមផ្លូវជើង, ឯងត ។

ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ទ្រង់ចូលទៅកាន់ព្រះរាជនិវេសនដ្ឋាន, ហើយ
នាងសកុន្តលាស្ថិតនៅក្នុងព្រៃ, រាប់ម៉ោង, ថ្ងៃ, ព្រោះមុនព្រះរាជា
ស្តេចយាង, ទ្រង់បានព្រះរាជទានទៅនាងនូវទម្រង់មួយ ហើយទ្រង់
មានព្រះរាជតម្រាសថា:

“ ឧនាងសកុន្តលាស្រី កែវប្រឹមប្រិយ ទេពធីតាខ្នង បងសូមជូន
នាងទម្រង់ក្នុងបុប្ផាបងស្នងជាសច្ចា ។ ចូរនាងទន្ទេញអក្សរនាមមួយថ្ងៃ
កាលយាមកនឹង ដល់នាងចាំស្នាត់ទុច្ចនា ទើបនាងយាត្រាកែវតិសី ។
នាងឃើញជាកសាយណ្ណសម័យ, រាជរថថ្ងៃថ្ងៃផ្លូវថ្លៃ — អន្តមហារាជមក
ទទួលខ្ញុំ ស្រស់ស្រាយកទៅរាជកំរង ” ។

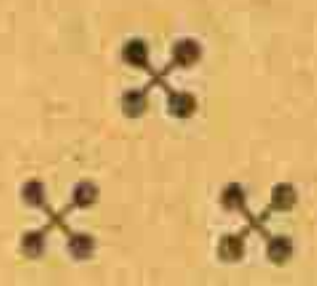
ឧកម្មអកុសល ព្រះទីនាំងរាជរថនាងមិនឃើញសោះ ។

តើព្រះទីនាំងរាជរថនោះនៅទីណា ?

តើនាងសកុន្តលា បានពោលនូវព្រះបរមនាមព្រះបាទទុច្ចនៈ ព្រះ
មហាក្សត្រិយ៍ជាទីពេញចិត្តរបស់នាងប៉ុន្មានឯងហើយ នាងមិនឃើញ
មហារាជស្តេចយាងមកសោះ ?

ឧអនិច្ចា, អនិច្ចា, ព្រះទីនាំងរាជរថមាសបាត់លែងឃើញស្រមោល
កងសាយណ្ណសម័យ; មេឃក្រហមដូចមាស ព្រះទីនាំងនេះបាត់ លែងត្រ
ឡប់មកវិញ ?

ឥឡូវនេះ ព្រះចក្រពត្រាធិរាជទ្រង់គង់នៅលើរាជបល្ល័ង្ក ឆ្ងាយ
សែនឆ្ងាយពីអាស្រម ឯព្រះរាជនីនៃព្រឹក្សព្រៃទ្រង់គង់នៅក្រោមអាស្រម
រង់ចាំព្រះស្វាមី ។ ពីមុនព្រះមហាក្សត្រយ័នឹងនាងជបជំគា ឥឡូវយូរាត
ចាកឆ្ងាយជាច្រើនយាល, ពីដើមអ្នកទាំងពីរស្ថិតនៅជាមួយគ្នា, ឥឡូវស្ថិត
នៅឆ្ងាយ សែនឆ្ងាយ ។

បណ្ណាសា នៃបូស៊ីឡែស៍ :

សេចក្តីព្រួយទុក្ខលំបាកក៏រកបានទ្រុឌទ្រោនចូលទៅក្នុងហឫទ័យវត្តនាង
 សកុនលា ។ ចំនួនរបស់នាងគ្មានអ្វី ដែលចូលមកស្ថិតនៅបាន, នាង
 មិនបានទទួលពួកបាហុនក៍ (ក្រឡឹងខ្ពស់) នៃអាស្រមបទ; នាងមិនអាច
 លេងជាមួយនឹងកាន់, នាងមិនចង់ទាំងមើលមុខនាងមិត្តនឹងផង ហើយ
 នាងមិនបានឈប់នៅមុខគម្ពោតផង; បបួរមាត់នាងមិនដែលញញឹមសោះ
 ហើយភ្នែកនាងជាភ្នែកខ្មៅជាំដោយអត់ដឹងឱ្យ ។

នាងឈរនៅមុខអាស្រមបទឥតកម្រើក, នឹងថ្កល់ដួងជារូបចំឡោក
 ហើយនាងមានចិត្តគិតទៅព្រះមហាក្សត្រតែម្យ៉ាង :

— “តើហេតុម្តេចបានជាមហាក្សត្រជាទីពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំមាសស្រី
 មិនយាងត្រឡប់មកកាន់អាស្រមវិញ? មិនគួរព្រះអង្គក្រេបខ្ញុំមាសស្រីសោះ?”

មានកាលមួយថ្ងៃ នាងកំពុងតែគិតទៅព្រះមហាក្សត្រដោយបរិទេវ
 ហើយយកដៃខ្ទប់មុខ; តាបសឡែស៍ ដែលមាននាមល្បីល្បាញជាងគេ
 អញ្ជើញមកលេងឯអាស្រមបទ; តាបសអញ្ជើញមកជិតអាស្រម, តែ
 នាងសកុនលាទុក្ខលំបាកជាខ្លាំង, មិនបានដឹង-ឮថា តាបសអញ្ជើញទៅ;
 នាងមិនបានទាំងនឹបក្បាលផង ។

តែទុរវេសៈ មានចិត្តដូចក្មេងចំបើង (មនោធរវេនាវ) គ្រាន់តែមាន
 ពាក្យមិនគួរគប្បីបន្តិចបន្តួចនាំឲ្យគាត់ចូលនេះមួយរំពេច ។ ចំពោះវាចា
 ដែលគាត់ស្អប់អាចធ្វើមនុស្សពោលនេះឲ្យរលាយទៅជាផេះ តែនាង
 សកុនលា ក្នុងពេលនោះ ទទួលតាមសុទុរវេសៈ ដោយសេចក្តីប្រមាទ
 នាងមិនបានរត់ទៅទទួលនឹងមិនបានគោរព ទាំងមិនបានអញ្ជើញលោក
 អង្គុយនៅទីដ៏ស្អុយ ហើយមិនបានស្រោចទឹកគ្រជាក់លើជើងលោក តាម
 ប្រពៃណីបុរាណ ។

តាមសុទុរវេសៈ ក៏ប្រឡោតខឹងជាខ្លាំង ហើយស្រែកមានសព្ទសូរ
 លាន់ត្រូវពាងថាៈ

នាងប្រមាទ	មើលនាយអ្នក	ដំណើរតិរ
មេយនឹងត	អញ្ជាវនា	នោមនស្សអង្គ
ត្រូវធ្វើនោស	មានទំនាស់	អញមិនចង់
ចោលនាងបង	ស្តេចចាកចាត់	លែងស្គាល់ទ្រង់

នាងសកុនលាកំពុងសញ្ជប់សញ្ជឹងកើតទុក្ខពន់ប្រមាណ មិនបាន
 ឃើញទុរវេសៈ នាងមិនបានព្យាបាលគំនុំព្យាបាទរបស់តាមស នាងមិនបាន
 ដឹងថាតាមសនោះចាកចេញពីអស្រមជន ក្រោយដែលបានពោលនូវ
 វច្ចុច្ចរិតគួរឲ្យសម្លៀកស្លាប ។ នាងស្ងួតនៅអង្គុយស្ងៀមស្ងាត់ដោយ
 មិនបាននឹកនាអ្វីឡើយ ។

តែនាងអនស្សយា នឹងនាងប្រិយមតា ជាគល្យាណមិត្តនៃរបស់នាង
 ដែលបានបេះបុប្ផានៅជិតនោះ នាងបានឮនូវពាក្យបណ្តា សាតាបស
 ទុរវិសៈ ... ។ នាងទាំងពីរក៏យកក្បួនជាខ្លាំង បានរត់មកកាន់តាបស
 នេះ, ខំព្យាយាមអង្វរតាបសកុំឲ្យទោមនស្សអ្វីឡើយ; នាងខំលុតជង្គង់
 សំពះតាបស ចាប់ដៃតាបស ជូតជុលដែលជាប់បាទេជើងតាបស; នាង
 ទាំងពីរបានសូមប្រព្រឹត្តអោនលំទោនតាបសទាល់តែ តាបស អាណិតអា-
 សូរនាងសកុន្តលា យល់ព្រមតែពាក្យបណ្តា សា ដែលបានពោលមក
 ពីមុនថា :

មាណស្សយន្ត	ព្រះម្ចាស់នៃ	ចក្រពត្តិ
ទ្រង់រត្នន៍	យកទម្រង់	ព្រះរាជនាម
ចំពោះនាង	ស្រីនិមន្ត	ទ្រង់ជ្រាបញ្ញាណ
លែងរុករាន	មុខនាមយើង	សកុន្តលា ។
ទ្រង់មិនយល់	កមយុវយារ	នូវទម្រង់
ព្រះនាមទ្រង់	រចនាត្រង់	គ្នានត្តិ
លែងនឹកនា	ដល់នាងនាថ	តែរកនិដ្ឋា
ពាក្យសន្តា	របស់នា	ឲ្យនាងនាំ ។

ក្នុងពេលនោះ ព្រះមហាក្សត្រត្រូវមន្តតាបសទុរវិសៈ ទ្រង់គង់ជា

សុខស្រួលនៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំង ទ្រង់ភ្លេចនូវជីវិតភាពរបស់ទ្រង់នៅ
 អាស្រម ហើយដែលទ្រង់សន្យានឹងនាងយ៉ាងណា ទ្រង់ភ្លេចអស់លែង
 នឹកនាងលំនាងសកុន្តលា, ទ្រង់មិនបានបរព្រះរាជរថមាសទៅដល់ផ្នូ
 ជើង, ក្នុងព្រៃដែលនាងសកុន្តលា បានរង់ចាំ ។

តាបស កាមទេពវិលគ្រឿងប្រឡងមកកាន់អាស្រម
 ដល់តាបសទុរវិសៈ ចាកចេញពីអាស្រមទៅហើយ តាបសកាម
 ទេពវិលគ្រឿងប្រឡងមកដល់អាស្រមវិញ តាបសបានទៅស្វែងរកគ្រប់និគម
 ជនបទក្នុងពិភពលោក នូវស្វាមីមួយឲ្យសមរម្យនឹងនាងសកុន្តលា គ្មាន ។

តែ តាបសបានឮថាព្រះបាទទុត្តនៈ ស្តេចចក្រភ័ក្ត្រទ្រង់បានប្តូរនឹង
 នាងសកុន្តលា នូវកម្រងផ្កាមង្គល តាបសកាមទេពមានហសនចិត្តពាន
 ពេក; លោកគាតាបានចាត់ឲ្យហៅនាងមក, ប្រាប់នាងថាលោកនឹងនាំនាង
 ទៅជួបនឹងព្រះមហាក្សត្រ ព្រះស្វាមីក្នុងពេលនេះ ។

នាងសកុន្តលាក៏ត្រឡប់មកវិញ ព្រួយប្រាណកាយាន់ប្រមាណ
 បានចូលមកជិតតាបស ហើយក៏ដួលនៅជិតជើងនាងពោលទៅកាន់
 លោកគាថា នាងបានរង់ចាំព្រះមហាក្សត្រទ្រង់មិនបាន យ៉ាងមកកាន់
 អាស្រមវិញ; តាបសក៏បានខំល្អងលោមនាង ហើយបានឲ្យពរសព្វ

សាធុការនាង, នាងទាំងពីរនៅពន្លឺនឹងគម្ពោតបុប្ផា បានព្រះពាក្យ

តាមសំភាមទេពពោលទៅកាន់នាងសកុន្តលាថា :

- “ ម្ចាស់កូនស្រី នាងទៅជួបព្រះមហាក្សត្រព្រះស្វាមីឯបរម
រាជវាំង ” ។

ម្ល៉ោះហើយ នាងមានចិត្តរីករាយពន់ពេក នាងប្រើយម្ពទា បាន
យកកម្រងផ្កា ហើយនាងអនុស្សយា យកប្រេងក្រអូបហើយនាងទាំងពីរ
បំរុងនឹងតុបតែងកាយឲ្យនាងសកុន្តលា ។

នាងទាំងពីរខំលាបសក់នាងសកុន្តលាឲ្យរលើបរលង់ភ្លឺចំព្រាច បាន
គូរលើថ្នាសនូវរូប “ ទិលកៈ(១) ” នឹងជាតហ្នឹងល; នាងបានគូរដើងនឹងលក្ខ
ក្រហម. ហើយបានបកសំបកឈើស្រស់ធ្វើជា អាវវែងយកមកតុបតែង
នាង ។

តែនាងតរុណីមិនចេះពេញចិត្តនឹងការតែងតុបសំខ្លួន ។ តើនាង
ទាំងនោះតុបតែងនាងសកុន្តលា បែបយ៉ាងណាទៀត នាងយកដើមបទុម
មកធ្វើជាខ្សែដៃពាក់ឲ្យនាងសកុន្តលា; យកបុប្ផាកម្រងមកធ្វើជាខ្សែក
ពាក់នាង; យកបុប្ផាម្លូះក្រងធ្វើជាក្បាំងម្តង; ហើយសំបកឈើធ្វើជា
គ្រឿងសំលៀកបំពាក់របស់នាង តើនេះឯងជារបៀបតែងព្រះអង្គជា
ព្រះរាជិនី ?

(១) ទិលកៈ រូបគំនូរដើមរូបលើថ្នាសពួកនារីដែលបំរុងនឹងរៀប វិហាមង្គលការ ។

ពាក្យវត្ថុស្រែកថា: គួរឲ្យអនិច្ចា គួរឲ្យអនិច្ចា តើនឹងធ្វើយ៉ាងណា

ហើយនាងទាំងពីរ ស្រែកច្រៀងថា:

“ខ្ញុំត្រូវការ	កងខ្យង់ខ្លាប	ធ្វើឡែក
ឡែមាសស	សាច់ក្រហម	ដូមដោតក្រង
ត្រូវការពេជ្រ	រំលេចពណ៌	នាងប៉ូនប៉ង
ឡែច្រាកចង	ភ្នំទាំងចង	តែងនារី ។
តើត្រូវការ	ប្រកបកិច្ច	តែងអង្គច្រាលា
នាងចង់ទាន	ទុប្បារ	មាសដប់ពីរ
ចង់កងដើង	លំអរជាប់	ភ្នំក្របីដំ
ភ្នំអតី	រាលដាលពេញ	ដូចរស្មី ។
បើព្រះនាង	ទានសារី	មកក្រងទៀត
សាច់សល្លៀត	ល្អិតស្រាលស្លៀង	គួរមេត
ដូចព្រះពាយ	បក់តែនត់ទូ	លើកាយស្រី
កបសួរស្នី	ច្រាកដស្លៀង	នារីឯក ។

ពាក្យវត្ថុទៅគាបានស្តាប់នូវចម្រៀងនៃនាងទាំងពីរដែលបួងសួងដល់

ខ្លួនក៏មកជួយទប់តម្កនាងឲ្យបានសម្រេចដូចបំណង ស្រាប់តែមានស័-

ពត៌សារី (កោសយ្យពស្ត) មួយ ប៉ាក់ដោយមាសធ្លាក់ពីលើដើមឈើ

ព្រមទាំងខ្សែកគដឡ្យនឹងនុប្បរៈ (១) មាសមានចង្រ្កង់ពួសពួសរតិពោះ

អស្ចារ្យ ។

កងមួយរំពេច ដោយគេដោះនៃទេវតាដែលមានចិត្តសប្បុរស នាង
សកុណា ក្នុងនៅព្រៃ ប្រែទៅជាព្រះអគ្គមហេសីនៃស្តេចចក្រពត្តិ ។

ពេលវេលាដែលនាងនឹងចេញទៅជិតដល់ហើយ ។ ឧត្តរឲ្យអនិច្ចា
ដើរ នាងសកុណាមិនចង់ទៅឆ្ងាយ ហើយចិត្តនាងមិនចង់ចេញពីអាស្រម
បទនោះសោះ ។ នាងមិនដឹងជាគិតធ្វើយ៉ាងណា ? តើនាងត្រូវ

ចេញដំណើរទៅដោយក្រអឺតក្រទម ដូចជាព្រះអគ្គមហេសីចង្រ្កង់នឹង
ចូលទៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនៃស្តេចចក្រពត្តិ ឬត្រូវតែនាងនៅជាមួយ
នឹងនាងមិត្តនីពីរនាក់ក្នុងអាស្រមបទ ដែលនាងធ្លាប់រស់នៅមកហើយឬ?

ពេលដែលយ៉ាតចាកគ្នាជិតដល់ហើយ តែកិច្ចការប្រាស្រ័យគ្នា
គួរសមមិនទាន់ចប់ផុតនៅឡើយ ។

ដើម្បីនឹងចាប់ទាញនាងសកុណាទុកនៅតម្លាតដា ពួកកូនឈើ
តូច ៗ ក្រឡេកមើលនាងដោយបញ្ចេញសន្ធឹកស្រសប់ព្រង កូនកាន់
កំព្រាប្រគោងសារីមាសនាងសកុណា បំណងនឹងទាញនាងឲ្យរិល
ត្រឡប់ទៅព្រៃវិញ ។

(១) នុប្បរៈ : កងជើង ។

ឯនាងមិត្តនីតាំងពីរនាក់ តើនាងធ្វើអ្វី ក្នុងពេលនោះ ។

នាងតាំងពីរថវង្សយំ ឧបត្ថម្ភទៅវិញ-មក ។ សេចក្តីកើតទុក្ខជាខ្លាំង
នឹងចិត្តទទេទៅនៃនាងតាំងពីរ ធ្វើឲ្យចិត្តនាងសកុន លាញ់រកក្នុងការធ្វើ
ដំណើរនេះ ; នាងមិនដាច់ចិត្តនឹងចេញចោល នាងតាំងពីរជាកល្យាណ
មិត្តនីរបស់នាង... នាងមានចិត្តរោមនប្រាកដ... នាងទៅជាអស់កំឡាំង
រូបស្រាបតែនាងសម្រេចនូវរឿងកំរោះនេះ ក្នុងមួយរំពេច ។ នាងប្រគល់
វត្ថុតាំងពីរនាងឲ្យបិតានឹងនាងមិត្តនីតាំងពីរនាក់ ថែទាំរក្សាដោយពេល
ពាក្យថា :

ពាក្យប្រាប់ប្អូន

ឱ កាមទេព	បិតាទិតុ	ពេញចិត្តខ្ញុំ
លោកជាង	សូមឲ្យថែ	កូនក្តាន់កូល
ចិត្តខ្ញុំក្អក	មិនយល់ក្តី	ដៃដួងកំសួល
ខ្ញុំអាភក្តូល	ដូចបងស្រី	មាតាឯក ។
ខ្ញុំនៅឆ្ងាយ	ឱកំរូល	ចូរមេត្តា
ក្តាន់នេះណា	កូរអាណិត	សូនអនេក
មនោស្ស័ត្រ	មានចិត្តស្មោះ	ថែទាំថែក
ខ្ញុំនខ្ញុំថែក	ចោះបង់ចោល	ចាកអាស្រម ។

ប្រិយម្ភ-	នាអនា-	ស្វិយានាង
ល្អបរាង	មនុញ្ញា	ទ្រង់ត្រៀមត្រាម
យូតតាភយង	ចោះបង់ចាត	ទុក្ខត្រួយដំ
មាណាម្ភ	សូមនាង	ជួយនៃនាំ ។
រក្ខបទា	តំណាសង	ទៀតល្បីងខ្លី
ចូរស្រសស្រី	ព្យាយាមស្រួល	ទ្រទ្រង់តាំ
ស្មៅវល្លិត្រ	នាងប្រុងប្រៀប	បងណែនាំ
ខ្លះខ្លះនាំ	ទម្រាំមន	មាណាសនា ។

នាងសក្កនលា ផ្កាបិគានីងនាង ពាំងព័រចយំ បុកខ្លួនប្លែងថា ៖

ពាក្យប្រាំពីរ

អនិច្ចាខ្លួនចាកអាស្រម	កម្មផលមកខំខានឃើញក្លាន
ចិត្តកកកងកលអលជា កស្សាន	ព្រាត់ប្រាសព្រះចន្រ្ទភ្លឺមេឃា ។
ព្រាត់ដីផ្កាស្មៅវល្លិត្រ	ស្រណោះសត្វអរព្វាវ
យូតចាកចេញឆ្ងាយពីគង្គា	ធ្លាប់ដួតទិវាហាលសប្បាយ ។
ស្រណោះឈូកសេហ៍កំពឹងពួយ	កងទ្រង់ទុក្ខត្រួយក្តៅក្រហាយ
ព្រលិតប្រលោមដេញទឹកខាយ	ផ្កាសចេញផ្សាយក្លិនគន្ធា ។

លំបង់ស្បៀងជរកជាតិ

វារជាតិដូចស្តេចលូកល

ត្រីឆ្នាំអណ្តែងហែលជិតគ្រឹម

ត្រីសំនោចនិដេញខាយខាត

ត្រជកអកអុលអាកចង់យំ

សារិកាគៀងគូដូចឆោមឆាយ

រនាលទុងទទះស្លាបស្រែក

សេកហើរអាសាសប្រាសទៅបាត

យកទៅបរិភោគធ្វើអាហារ

សត្វធំសត្វច្បាប់គ្រប់រូបប្រាណ

មកនៅស្រុកទុក្ខសមសុខ

មិនដែលកាចខាំសុខព្រុស

ដុះដលសាព្រាតឈូកឡើងឆឹង

កុកសក្កុតទ្រលើសំណាត ។

ត្រីក្រាញលន្ទឹមក្រុសពួយកាត

ក្រសារហើរបាតលន្ទោចឆាយ ។

ចបាតហើរទំលើដើមស្វាយ

ចូបចន់អែបកាយមហាក្សត្រ ។

ចិត្តមិនចង់បែកកម្មកំបាត

មានស្នាំងហើរកាតកាចសាមាណ្យ ។

ព្រាត់ប្រាសសង្ខារមិនបានក្បាន

មនុស្សលំអានតែងធំមនុស្ស ។

បង្កើតក្រុមកុកចិត្តក្បត់ទ្រុស្ត

មនុស្សមួយចាក់ធ្លុះពាផែនដី ។

កាកគិលី

នៅពេលយប់យំនំ សត្វយំក្នុងរន្ធ ពាសពេញ

ស្លឹកខ្ចី មានកុម្មោតក្តា រុក្ខាវៃដ៏ខ្ចី សព្វស្រដៀង

ពោលស្លឹកពោះ ។ ពពករសាត សក្រហមខ្ចាត

ដាតដាយវាយឃ្មោះ សូត្រចម្រើន ពុស្សនីករុដា

ហ្វាមកក្នុងឈ្មោះ ដូចស្រីប្រៀនកំ ។ ព្រះចន្ទ្រចាំដំបែង
 រស្មីភ្នំបែង តារាព្រាចនាំ អាចន័យយាមក្រុះ
 មានខ្សែកណ្តា ដំឡុយមៀមតាំ ផ្លែស្វាយយកោក ។
 រលឹកយប់ស្ងាត់ វាយោដាយដាត ប្រកបដ៏យនោក
 រលឹកទុណ្ណន ត្រឡាចខ្ចីមយោក បុត្រាក្នុងយោក
 ក្រអូបឈយល្អប ។ មានពណ៌ខៀវលឿង សម្បុរ
 សម្រៀង បែតដ៏ច្រាវតូ ក្រហមប្រាលឆ្មៅ ស្នាដ
 ស្លក្រែកបដប សម្បាយសព្វក្រប ព្រលបដ៏ឆ្មៅ ។
 កែវដ៏ស្រាកក្នុកយំ គួរឲ្យក្លោង វាយោដា ខ្ពង់
 ក្នុកក្លែង ខ្លាអញ្ញា លាងពុម្ពយា សម្រែកដំរី ។
 សត្វស្លាសំរោច ស្នាព្រួលនោច យំលើដើមស្ល
 កណ្តារតពេញ តុកកែតពាលស្ល ដឹងចកអប្រ
 ដើមសសុយ ។

ព្រហ្មគិច្ច

ដើមស្លាចកបនស្វាយ	នឹកដើមស្វាយសង្កែតយ
បដិខ្ញុំដំណើកដ៏យ	មានទីទុយយំដើមគរ ។
ដើមដូងដូងបបូនដ៏ដ៏	ទ្រង់តានក៏ស្រយំឈរ

ឃើញព្រះព្រាហ្មណ៍ជាយដរ	ទ្រង់ប្រទានពរដ៏យក្របំយ៉ាង ។
សុក្រមបុនកម្មក្រាស	យាងក្រឡាសចិត្តឡើងទាន
ក្រឡាញ់ក្រឡើងទាន	មុខក្រឡើងក្រឡេកផ្សង ។
ធំកង្កីចិត្តស្នេហា	ឃើញក្រ្រាផ្កាតចារចង
ស្វាមីចិត្តកាប់ផង	ពួសារសងសួរល្ងើងល្ងើយ ។
ដើមត្រីង់ខំប្រឹងនឹក	ថ្ងៃយប់ត្រឹកស្នេចស្ងៀមជឿយ
ឲ្យបុនគិតរឿយ ។	ខំរកមនយលកល ។
ដើមកែសស្នេចគេចកែ	ព្រះទ័យប្រែឲ្យនាងចូល
ដើមគគិតមន្តល	ចលាចលនគរកាយ ។
គូលេនកក្រញញឹម	ក្រូចក្រាញលើមព្រលប់ឆ្ងាយ
ស្នេចក្រែងជួបទោមនាយ	មានប្រឡាយទើបទឹកហូរ ។
ព្រហ្មតប្រហាគមាត	គ្រប់កត់ទ្រុឌបាញ់សួរ
គ្របកល្យកមិនដូរ	ដូចស្រីបូរ បាចកែកកបូល ។
ដើមលោកលន់តណ្ហា	លិចផលសាព្វប្រដូល
យល់ផ្គត់ពោះចេញចូល	ដើមចែងហូលជាប់កិនថ្មី ។
ដើមចារចងចិញ្ចៀន	នឹកដើមមៀនព្រះជិនស្រី
ភ្នំស្វាងរលីលបូរ	ភ្លេចបេតឲ្យនាងសោក ។

ដើមកំរងចិត្តរឹងរូស

ដើមចេកគូសចង់ស្តេចបោក

លែងគិតមិនចង់ក្រោក

ដើមកំបោកបរាមុខ ។

ពាក្យ ៧

កុលាបកំ

ចិត្តរូបក្នុង

កលកបកិត្ត

និកមិនក្លេច

ព្រះស្វាមី

ក្តីស្នេហា

ដ្ឋាចេកនំ

នតក្របដិស

ស្នាដកាត្តា

រូបកាយា

ប្រកបយស

យូតយូរយារ ។

ដ្ឋាចេកនេស

ធ្វើចិត្តនាស

បននិដ្ឋ

ចំប្រើដ

បនចំពើប

ចំពោះមារ

ចំប៉ាមដ

ជ្រកម្លប់ពោធិ

កែត្យជនារ

ធ្វើការងារ

បូជាខ្លួន

សាសនាជាតិ ។

រំចេកចុង

រំជួលចិត្ត

ចាកអាស្រម

ប្រុងគ្រឿមក្រម

លំចាកក្រែល

កម្មយូរយូត

ម្លុះលាលាក

ប្តូរលំបលង់

ចាបលោកជាតុ

ជាងនិមនាថ

តែងតិចនិក

អង្គមហាក្សត្រ ។

កុលាបស

កុលាបាល

ហែលសង្ឃារ

ប្រុងខ្លោចដ្ឋារ

ចិត្តប្តូរដ្ឋង

ដ្ឋាយកំចាត

ទាបខ្មៅសង	ដែលទានសាង	កំពាយទាត
ឡូសាត	ទុក្ខសាយ	ដល់កំផ័យ ។
ដ្ឋាន	យើញ្ញដង	និមិត្តយល់
កបទសពល	ឧស្ម័នពល	ដូចព្រាជ្រ
ដ្ឋានវិញ្ញាណ	ចិត្តបណ្ឌិត	ដុតត័កយ
កែត្រះទ័យ	លើកកងទ័ព	ចូលតស៊ូ ។

នៅក្រោមព្រះពោធិ៍ត្រីក្ស ចំពីមុខអាស្រម នាងក្រមុំទាំង

ពីរនាក់យំជាខ្លាំង ហើយចាកចេញពីសកុន្តលា ពោលថា:

ពាក្យ ៧

នៅជាយដោត	សំពតសា-	រំលាងនាថ
យើងចង់ព្រាត	ទម្រង់ព្រាង	ភ្នំអស្មារ្យ
ចូរនិមន្ត	នាងយកទៅ	និស្ស័យទារ
ថ្វាយក្សត្រា	ឲ្យយល់ត្រឹម	ចូរនាងត្រាថ ។
ក្នុងកំផ័យ	ប្រកបដោត	ស្តេចប្រកាស
កងទ័ពទាត	ទាំងអង្គ	ទាបលះកាថ
បុណ្យឲ្យដល់	ភ័ក្ត្រសំណាង	ទានដូចស្តេច
រួមចូលសាថ	ទំកសាង	ថែចំព្រោះ ។

កុំឲ្យនាត	មើលថែនាំ	កុំធ្វេសបង់
ឧប្រជ័យអង្គ	ព្រះចមតង្ស	ចូរនាងរៀន
កម្មវិស្វកម្ម	លោកធម្មា	មន្តរប្រៀន
ចូលសង្ឃៀន	បងសង្ឃក	ឃ្លាតពីបួន ។

រួចនាងសកុន្តលាទុនក្បាលថ្វាយបង្គំរកទៅតាមនាងប្រាណ ដែលនៅ
 ក្នុងព្រៃ វិនាព្រះបិតាកាមទេព ហើយគ្រាប់ទៅកាន់ព្រះបរមរាជវាំង
 តែម្នាក់ឯង ។

នាងបានលះបង់ឲ្យគ្រួសារទាំងអស់ ដើម្បីទៅកាន់វិទ្យុគ្រកូលដទៃ
 ចាកចេញពីការសម្របចេ ដើម្បីនឹងធ្វើដំណើរទៅកាន់ប្រទេស ដែលនាងមិន
 បានស្គាល់ ។ នាងសកុន្តលាទៅឆ្ងាយ ហើយដំណើរនាងឲ្យព្រៃ
 ទាំងអស់រំជួលខ្លាំង ។

ព្រះឧប្រជ័យនាត

តែក្នុងពេលដែលនាងសកុន្តលា ធ្វើដំណើរទៅកាន់ព្រះបរមរាជវាំង
 បណ្តាសារិនភាបសុទ្ធរសៈ តាមដាច់ទៅជាមួយនឹងនាងផង ហើយចូល
 ទៅស្ថិតនៅនឹងជាករិស នារបស់នាង ។ កាលនាងទេសលមាត់ស្ទឹង
 សចិត្តបិ (Sachitirtha) នាងសកុន្តលាមិនអាចនឹងទប់ទល់ចិត្តអាក់ខាន

ឆ្លុះឆ្លុះស្ទើរនោះបាន ។ នាវក៏ចុះឆ្លុះឆ្លុះហែលលេងក៏សាន្តសប្បាយ ..
សំពត់សារីប្រាំងខាងលើទឹកហើយមានសភាពស្រាលក្តី ដូចទឹកសើមជាប់
សាច់តាមរលកទឹកដែលប៉ះមកនឹងសាច់នោះ ។

ក្នុងពេលនោះ បណ្តាសាតាចសុទ្ធរសៈក៏ឲ្យផល ធ្វើឲ្យព្រះទ្រម្រង់
ដែលមានគ្រាព្រះសង្ហារបបេះពីសំពត់ពណ៌ជ្រុះទៅក្នុងទឹក ដោយនាវ
សកុនលា ឥតមានជំងឺអ្វីសោះឡើយ ។

ដល់នាវឡើងមកលើមាត់ស្ទើរ នាវមានសក់វែងខ្មៅស្រលូងធ្លាក់
លើដៃមាសនាវ ហើយនាវមានក្រ្តក្រសស្រស្រាយត្រជាក់ស្រួល
នាវយកសំពត់សារីមកពាក់ហើយធ្វើដំណើរតទៅទៀត នាវបានគ្រាច
ដំរង់ទៅឯព្រះបរមរាជវាំង នឹកដល់ស្តេចចក្រពត្តិ តែភ្លេចនឹកនាវ
ព្រះទ្រម្រង់នឹងការទូន្មានរបស់មិត្តនី ទាំងពីរនាក់ថា:

នាវជាទីពេញចិត្ត ដល់នាវទៅឆ្ងាយ

នាវជាទីពេញចិត្ត ចូរនាវថែទាំព្រះទ្រម្រង់កុំឲ្យបាត់ ។

ព្រះបរមរាជវាំងនៃព្រះនាទិទុត្តន្ទៈ

ព្រះបាទទេចន្ទៈ ដោយគ្រូបណ្ឌិតសាស្ត្រាបសុទ្ធវិសៈ ទ្រង់ឥតមាន
នឹកនាដល់នាងសកុនិលាសោរឡើយ ហើយទ្រង់គង់នៅជាសុខសប្បាយ
ក្នុងព្រះបរមរាជវាំង ។

ព្រះបរមរាជវាំងនេះបែកវិញក៏ជាប្រាំពីរកន្លែង មានទំហំជុំវិញ
៧ យោជន៍ ។ នៅកន្លែងទីមួយមានប្រាសាទកំពូលមាសសរសរមាស
ហៅថាសាលាតុលាការ ។ គឺនៅទីនោះដែលព្រះចក្រពត្តិទ្រង់គង់លើ
រាជបល្ល័ង្កមាស ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ឲ្យដោះលែងអ្នកសុចរិតហើយដាក់
ទណ្ឌកម្មអ្នកទុច្ចរិត ។

នៅកន្លែងទីមួយ ព្រះបរមរាជវាំង មានសាងព្រះវិហារ ។ ដំបាំង
មាសមានលំអរដោយក្បាច់រចនាដ៏រឹងមាំ, មានក្បាច់បក្សាធ្វើពីពេជ្រ
ក្បាច់ផ្ទៃឈើធ្វើពីគង្គុល, ក្បាច់ស្លឹកឈើធ្វើពីត្បូងកណ្តៀងខៀវ ។ នៅ
ពាក់កណ្តាលព្រះវិហារ មានអុបក្លាំងឆេះសន្ទោសនៅរាល់ទិវាក្រិ
ដែលគេយកធ្លុបទៀន នឹងគ្រឿងស្ការទៅបូជា ។

លំដាប់មកមានប្រាសាទមួយ ដែលមានពួកបាហុនក៍ (កៀវ)
ច្រើនមកអាស្រ័យ ហើយដែលគេយកម្ហូបអាហារមកដាក់ នឹងបាន
មាសពីរដង ក្នុងមួយថ្ងៃជូនបរិភោគ ។

ឆ្ងាយបន្តិចទៅតមានប្រាសាទ “នាងគារ” ។ នៅលើកម្រាល
ឥដ្ឋរលើប គេឮសូរនបុរៈស្រីរាំបំបាចមានចង្រ្កង់ដើងរាំតាមចង្វាក់ភ្លេង; តាម
ជញ្ជាំងថ្មកែវ គេបានឃើញនាងនាងកាជាច្រើន; រួចនាងកម្រើកបន្តិចម្តង
ទៅតាមបទភ្លេង ធ្វើឲ្យអ្នកទស្សនាល្ងក់ចិត្ត ។

ឆ្ងាយបន្តិចទៅទៀតមានប្រាសាទ “វេទ្យាគារ” ដែលមានចម្រៀង
ពីពោះអស្ចារ្យ ផ្សាយចេញពីទីនោះ ។ ព្រះចក្រពត្តិទ្រង់គង់នៅប្រាសាទ
នេះ, ផ្ទះនៅលើព្រះវិទេនមាស ; តាមទ្វារខាងត្បូង មានព្រះពាយ
បករំភើយ ។ តែព្រះពាយនោះ ឥតបាននាំយកនូវរឿងរ៉ាវផ្សេងៗ ពីព្រៃ
មកជាមួយផងទេ ។ ឧត្តរឲ្យអនិច្ចា ព្រះចក្រពត្តិទ្រង់ផ្ទុំនៅលើព្រះ
វិទេនមាស ក្នុងប្រាសាទដែលមានរាំបំបាចស្ថានព្រះទ័យ ត្រូវបុណ្ណាសា
តាបសទុរវិសៈ ទ្រង់លែងនឹកនាងលំនាងសកុន្តលាសោះឡើយ ។

ប៉ុន្មាន សកុន្តលា ?

នាងត្រាច់ក្រោមទឹកភ្លៀង នឹងព្យុះខ្យល់លំបាកវេទនា ទើបមកដល់
ក្នុងព្រះបរមរាជវាំង ។ តែព្រះមហាក្សត្រទ្រង់មិនបានទទួលស្គាល់នាង
សោះឡើយ ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលមកកាន់នាងថា: “នាងកញ្ញា តើនាង
ឯងមករកអ្វី ក្នុងទីនេះ? តើនាងត្រូវការប្រាក់ ឬត្រូវការគេហដ្ឋាន ឬត្រូវ
ការអ្វី? ” ។

នាង សកុណា ក្រាបទូលព្រះចក្រពត្តិវិញថា៖ “ ត្រូវអង្គ ខ្ញុំមាស
 គ្មានចិត្តប្រាថ្នាចង់បានប្រាក់ ឬគេហដ្ឋានអ្វី; គឺខ្ញុំមាសចង់បានតែព្រះអង្គ
 ប៉ុណ្ណោះ; ព្រះអង្គជាស្វាមី របស់ខ្ញុំមាស ព្រះអង្គទ្រង់បានព្រះរាជទាន
 នូវកម្រងផ្កាសមរស ដាក់ជុំវិញក្នុងខ្ញុំមាស; តើមានតែព្រះអង្គនេះឯង
 ដែលខ្ញុំមាសចង់បាន ? ”

ព្រះចក្រពត្តិទ្រង់តបទៅវិញថា៖ “ គួរខ្មាសអៀនណាស់នាង តើ
 នាងពោលយ៉ាងណា ? នាងជាស្រ្តីនៅក្នុងព្រៃ ហើយយើងជាព្រះចក្រ-
 ពត្តិ ហេតុម្តេចក៏យើងបានប្រគល់នូវកម្រងផ្កាមកនាង ? បើនាងចង់បាន
 ប្រាក់, យើងនឹងប្រគល់ឲ្យនាង ; បើនាងចង់បានគេហដ្ឋាន យើងនឹងឲ្យ
 នាង; បើនាងចង់បានគ្រឿងមាសប្រាក់, នាងឯងមុខជានឹងបានមិនខាន ។
 តែនាងឯងចង់ធ្វើជាព្រះអគ្គមហេសីយើង, មិនសមសោះ ? ” ។

×
 × ×

នាង សកុណា ថ្លែងរឿងក្រាបទូលព្រះបាទ ឧទុន្ទ៖

នាង សកុណា ដល់បានស្តាប់ព្រះបន្ទូលព្រះបាទ ចក្រពត្តិ មានចិត្ត
 រន្ធត់ញ័រអស់អង្គ៖ ហើយនាងក្រាបទូលព្រះអង្គថា៖

“ ត្រូវអង្គ មិនគួរសោះ ? ខ្ញុំមាសនេះហើយ នាង សកុណា ។
 តើព្រះអង្គភ្នែចខ្ញុំមាសហើយ ? ”

សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះតម្រិះ, មានកាលមួយថ្ងៃ, មានស្រ្តីបីនាក់បាន
 ជជែកគ្នានៅក្រោមគុម្ពាតក្តី... ហើយព្រះអង្គទ្រង់យាងទៅដល់ទីនោះ!
 នាងទាំងបីនាក់បានយកទឹកមកស្រោចព្រះបាទព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំមាសបានដក
 ផ្លែឈើនឹងជាយសមួយខ្ញុំមាសយកមកថ្វាយព្រះអង្គ; ព្រះអង្គទ្រង់សោយ
 នូវផ្លែឈើនោះហើយទ្រង់ញញឹមផង ។ រួចខ្ញុំមាសបានយកស្លឹកត្របកផ្កា
 ឈូក ដើម្បីនឹងថ្វាយព្រះអង្គធ្វើជាកន្លែងដាក់ទឹកឲ្យកូនកាន់ផឹក; តែកូន
 កាន់នោះវាវត់ចាកចេញពីព្រះអង្គ; ព្រះអង្គទ្រង់បានហៅកូនកាន់នោះមក
 វិញ; ព្រះអង្គទ្រង់ព្យាយាមឲ្យកូនកាន់នោះត្រឡប់មកវិញដោយមាន
 ព្រះបន្ទូលស្រទន់ផ្អែមតិរោះ, តែកូនកាន់នោះមិនព្រមមកជិតព្រះអង្គ ។
 តែកាលណាខ្ញុំមាសហៅកូនកាន់នោះ វាមកជិតខ្ញុំមាសហើយវាផឹកទឹកនឹង
 បាតដៃខ្ញុំមាស ។

ហើយព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា: “ អ្នកទាំងបី (នាង សកុនលា
 នឹងកូនកាន់ញឹ, ជាស្រ្តីនៅក្នុងព្រៃ ព្រោះហេតុដូចនេះ បានជាមានមេត្រី
 ទៅវិញ-មកបាន ” ។

នាងទាំងបីនាក់ជាមិត្តនិរូបសំខ្ញុំមាសព្រះអង្គមានបន្ទូលដូចនោះ នាង
 ក៏ញញឹមបំណែកខ្ញុំមាសទៅជាមានចិត្តអៀនខ្មាសជាខ្លាំង...

រួចតមក, ឧព្រះអង្គ, ទ្រង់បាទគង់នៅក្នុងអាស្រមបទយូរថ្ងៃ ដូចជា
 តាបសព្រះអង្គទ្រង់សោយនូវផ្លែឈើព្រមទាំងហាយព្រះគង្វាន់នៅក្នុងស្នឹង ។

រួច... នៅពេលយប់ព្រះចន្ទពេញបូណ៌មី ទ្រង់យាងមកដល់គម្ពោត
ផ្កា... ដែលខំមាសនៅ; នៅលើមាត់ស្ទឹង មលិនី ព្រះអង្គនឹងខំមាសបានបរ
កម្រងផ្កាគាហើយ...

តើព្រះអង្គទ្រង់ភ្ញាក់រឿងរ៉ាវទាំងអស់ហើយឬ ?

ថ្ងៃដែលព្រះអង្គទ្រង់យាងចេញពីអាស្រមបទ ទ្រង់បានព្រះរាជទាន
នូវព្រះទ្រង់មួយហើយមានព្រះបន្ទូលថា:

“ឲ្យនាងមើលអក្សរដែលចារិកនៅលើព្រះទ្រង់ ក្នុងមួយថ្ងៃអក្សរ
មួយ ។ ដល់ណា នាងបានពោលនាមយើង “ទេពនៈគ្រប់អក្សរ: នាងនឹង
ឃើញក្នុងសាយណ្ណសម័យ នូវព្រះរាជរថបរមកកាន់ទីនេះ គឺព្រះស្វាមី
នាងយាងមកដើម្បីនឹងយកនាងទៅ” ។

តែព្រះអង្គ; ឯណាព្រះរាជរថរបស់ព្រះអង្គ; ម្តេចក៏ព្រះអង្គទ្រង់
បំបាត់ហោលនូវកិច្ចសន្យានោះ ។

នាង សកុនលា ស្រីនៅក្នុងព្រៃបានថ្លែងក្រាមទូលព្រះចក្រពត្តិ;
នាងប្រាថ្នាបញ្ជាក់ឲ្យព្រះអង្គជ្រាបនូវរឿងរ៉ាវសព្វគ្រប់; នាងបានក្រាម
ទូលព្រះអង្គអំពីមត៌នីនាងពីរនាក់ កូនកាន់ញី គម្ពោតផ្កា ហើយនឹងវត្ត
ឯទៀតជាច្រើន... ។

តែព្រះចក្រពត្តិទ្រង់ភ្ញាក់លែងនឹកនាអ្វីសោះឡើយ !

លំដាប់តមក ព្រះមហាក្សត្រមានព្រះបន្ទូលសួរទៅនាងសកុន្តលា
ថា: “ឲ្យនាងបង្ហាញនូវព្រះទម្រង់នោះមកយើង នាងថាយើងបានឲ្យ
ព្រះទម្រង់នោះ យើងចង់ឃើញព្រះទម្រង់” ។

នាងសកុន្តលា ក៏ប្រញាប់ប្រញាល់លើកដោយសំពត់សារីនាងដែល
មានកំណាត់សំពត់ចងព្រះទម្រង់ជាប់ ព្រះទម្រង់មិនឃើញ ព្រះបាត់ ។
ព្រះទម្រង់ដែលមានតម្លៃស្មើនឹងឃ្នាំងប្រាក់មហារាជទាំងប្រាំពីរ
នៅឯណា? បណ្តាសាតាបស ទុរវិសៈ បញ្ចេញអនុភាពឲ្យផល
ហើយ ។ ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់លែងស្គាល់នាងសកុន្តលា ។

នាងសកុន្តលា ស្រែកឡើងថា “ឧមាតា គោតមី ហើយនាងក៏ដួល
សន្ទប់ទៅលើផែនដី នៅកម្រាលត្រជាក់ ឈាមហូរចេញពីថ្មាសនាង
ដែលរហូស ហើយពួកមហាតលក តក់ស្លុតក៏យថវរង” ។

ភិក្ខុ កំពូល មាស

ក្នុងពេលនោះ នៅព្រះបរមរាជវាំងនៃព្រះឥន្ទ្រាធិរាជ ជាស្តេចទេវតា
ទាំងឡាយ មាតាដើមនាងសកុន្តលា មនេកាមានចិត្តថ្ម Maneka au cœur
de pierre. “នាងកំពុងដេញពិណ ។ ស្រាប់តែខ្សែពិណនោះដាច់អស់
នាងមនេកា កាំងស្មារតីលែងគិតឃើញនូវបទទំនុកចម្រៀង ហើយនាង

បានឮទំនួញនាងសកុណា ហើយនាងអាណិតអាសូរដល់បុត្រជាទាំង ។

នាងក៏ហោះចុះពីស្ថានសួគ៌មួយពេល គង់លើទ្វាយានពាក នាង
បានមកប៉ិនដៃនាង យកនាងសកុណា នោះទៅដាក់លើក្នុងពូលមាស ។

នៅលើក្នុងនោះ មានអាស្រមបទនៃតាបសមួយផ្សេងទៀតនាមកសរុប ។

នៅទីនោះ មាននាងទេវតាចោមអោមជា ច្រើន ហើយនាងសកុ-
ណាប្រសូត្រព្រះរាជបុត្រមួយអង្គ ។

សេចក្តីទុករបស់នាងមិនសូវមានអនុភាពឡើយ ព្រះរាជបុត្រនោះ
បំពេញចិត្តនាងឲ្យកកក្តៅបន្តិច ដោយនាងនៅឆ្ងាយពីព្រះមហាក្សត្រ ។

ព្រះទម្រង់រកឃើញវិញ

មានកាលមួយថ្ងៃ ពួកនេសាទទាំងឡាយបានយកសំណាញ់មកបង់
ត្រីនៅស្ទឹងសចិត្តិ (Sachitirtha) បានត្រីជាច្រើន; មានត្រីខ្លះសម្បូរមាស
ខ្លះសម្បូរប្រាក់ ខ្លះរាងមូលដូចព្រះចន្ទ ខ្លះទៀតទ្រង់ព្រាយដូចពស់;
ត្រីទាំងអស់នោះគរនៅលើមាត់ស្ទឹង ទទួលរស្មីព្រះសូរិយ ភ្លឺចាំងថែងលើ
ក្រទ្រូងទៅឃើញដូចជាគន្ធប្រាក់មាស ។

ពួកនេសាទ តាំងពីត្រឹកដល់ល្ងាច គ្រេកអររាប់កម្រៃដែលបានមក
កត្រុញញឹម ។

រួចទើបយប់មកដល់, ឯងគ្រប់ទិស: មេឃខៀវ, ទឹកស្អុយហើយ
នឹងផ្លូវវែងតាមមាត់ស្ទឹង ។ ពួកនេសាទយកសំណាញ់ស្នាយលែត្រឡប់
ទៅផ្ទះវិញ ។

ក្នុងពេលនោះ មានអ្នកនេសាទមួយប្តីមកដល់មាត់ស្ទឹងនោះទៀត;
អ្នកនេះយកសំណាញ់ធំខ្លះដូចពាកលើនកាលយប់ បង់កន្លែងនេះម្តង
កន្លែងនោះម្តងទៅក្នុងស្ទឹង ។

ត្រីដែលចាស់ជាងគេស្តេចត្រី ហែលចូលទៅជាប់ក្នុងសំណាញ់

នោះ ។

ដំណឹងក៏ឮសព្វសូរពាសពេញចំពោះអ្នកនេសាទ:

មានត្រីចាស់ជាងគេមួយជាមេ ដែលធ្លាប់តែនាតប៉ុនប្រសប់មិនឲ្យ
ជាប់សំណាញ់ ឥឡូវគេបង់បាន ?

អ្នកខ្លះរត់មកទាំងមាត់ស្ទឹង; គេបានទាញសំណាញ់នោះមកលើ

គោក; គ្មានអ្នកណាបានឃើញត្រីដូចនេះ ។ ហើយក៏លែត្រឡប់ទៅ
កាន់គេហដ្ឋានវិញ ។

គេក៏បានយកមកសម្លាប់ កាត់ជាកង ។ តែគេបានឃើញអ្វីដូច

អណ្តាតភ្លើងនៅក្នុងពោះត្រីនេះ ? . . . ព្រះទ្រម្រង់មានដាំពេជ្រ . . . ។

អ្នកទាំងអស់គ្នាមានចិត្តចូលពន់ពេក ។ ចំណែកឯអ្នកនេសាទ

នោះសប្បាយចិត្តណាស់ដូចជាគេចាប់ព្រះចន្ទបាន! អ្នកនោះ! បោះសំណាញ់វែហកជាច្រើនទៅទៅក្នុងស្ទឹង ហើយរត់ទៅផ្ទះជាងទង ដើម្បីនឹងលក់ព្រះទ្រម្រង់នេះ ។

ឯព្រះទ្រម្រង់នេះ គឺព្រះចក្រពត្តិទ្រង់បានព្រះរាជទានពីអតីតកាលទៅនាងសកុន្តលា ហើយនាងបានយកទៅធ្វើបាតនៅពេលនាងចុះទៅឱ្យទឹកក្នុងស្ទឹងសច្ច័ត្ត ។ ត្រីចាស់នេះ វាបានលេបចូលទៅក្នុងពោះស្មានថាជាចំណីថ្ងៃក្នុងវេលាមិនធ្លាប់ស្គាល់ ។

ជាងទង, ដល់ឃើញព្រះសង្ឃរមានចិត្តសង្ស័យរត់ទៅប្តឹងនាយក្រុមព្រះនគរបាន; នាយក្រុមនេះ បាននាំអ្នកនេសាទចូលទៅ ឯព្រះបរមរាជវាំង, ចំពោះនាមុនសព្វមុខមន្ត្រី អ្នកនេសាទញ្ជែងដើង ថ្ងៃណាបានរកឃើញព្រះទ្រម្រង់ក្នុងពោះត្រីចាស់ ។

រដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះចក្រពត្តិ មានចិត្តសង្ស័យបានទុនច្រមុះហិតក្នុងលើព្រះទ្រម្រង់ ។ រដ្ឋមន្ត្រីនោះពោលថាមានជំកូនត្រីពិត ។

គេបានដោះលែងអ្នកនេសាទ - ហើយគេបានឲ្យរង្វាន់នូវមហូរ (mohour) (១) មួយបាវ ។

(១) មួយមហូរ តម្លៃមួយល្លីមាស ជា ២៤ លីហ្វ្រូ ។

ព្រះចក្រពត្តិទ្រង់ព្រះតម្រិះជ្រាប៖

ដល់ព្រះចក្រពត្តិ ទ្រង់បានទតឃើញនូវព្រះទម្រង់របស់ព្រះអង្គ
ព្រះស្មារតីនឹកឃើញក្លាម; ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវអាស្រមបទ ហើយ
ទ្រង់ទៅដូចជាវិលប្រកេសព្រួយព្រះរាជហឫទ័យពាន់ពាក ដោយទ្រង់
នឹកទៅនាងសកុន្តលា ហើយគិតថាមិនគួរនឹងធ្វើព្រះទ័យ រឹងរូសលះបង់
ចោលនាងសោះ ។

ដូចជាក្មេងឆេះបំបើងបន្តិចម្តងៗ សេចក្តីទុកនោះឆេះដល់ព្រះទរ
ព្រះអង្គ ។ ទ្រង់មិនជ្រាបថានឹងធ្វើយ៉ាងណា ហើយទ្រង់ថ្វីរង់ចាំនូវ៖

“ សកុន្តលា ? ឧនាងសកុន្តលា ! ”

ព្រះអង្គលែងសោយព្រះស្វាយ; លែងយាងទៅណាមកណា,
លែងផ្គូ, លែងយល់សប្តិ; ទ្រង់គ្មានសប្បាយអ្វីឡើយ, ទាំងនៅក្នុង
ព្រះបរមរាជវាំង, ឬនៅក្នុងទទ្សានកំសាន្ត ។

នៅក្នុងប្រាសាទក្មេងតូរ្យដ្ឋានី ទំនុកចម្រៀងស្ងាត់លែងពួសពួសរូរ
អ្វីឡើយ ហើយនៅក្នុងទទ្សានកំសាន្តគ្មានពិធីបុណ្យអ្វីសោះឡើយ ។

ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ព្រួយព្រះរាជហឫទ័យជាអនេកប្បការ ។

ម្ខាងនៅលើក្នុងតុលមាស នាងសកុន្តលា នារីព្រៃប្រទេព្រះរាជបុត្រា
មួយអង្គ ម្ខាងទៀតព្រះបាទទុច្ចនៈ ទ្រង់ដួលសន្ធឹបបំបាក់បង់ព្រះស្មារតី
នៅលើផែនដី ព្រួយក្នុងព្រះរាជហឫទ័យជាខ្លាំង?... ។

ព្រះអង្គម្ចាស់លោក្ខត្រៃ

ពួកទេវបុត្រ ទេវតាទ្រង់អាណិតអាសូរព្រះបាទទុច្ឆន្ទៈពន់ពេក បាន
ចាត់ឲ្យយកព្រះទេពយានមកនាំព្រះអង្គទៅស្ថានសួគ៌ ដើម្បីនឹងចាត់ព្រះ
អង្គឲ្យធ្វើសង្គ្រាមចំពោះទេវតានឹងអារក្ស ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានដោតជ័យ
ក្នុងការសង្គ្រាមនោះ ហើយទ្រង់យាងចូលទៅសម្រាកព្រះកាយនូវព្រះរាជ
ទន្សាន ។

ដល់ព្រះអង្គវិលត្រឡប់មកវិញ ព្រះអង្គយាងតាមអាស្រមបទនៃ
តាបសកស្សប្រៈ ដែលស្ថិតនៅក្នុងពូលមាស ហើយទ្រង់ឈប់ដើម្បីនឹង
ថ្វាយបង្គំនូវតាបសនេះ ។

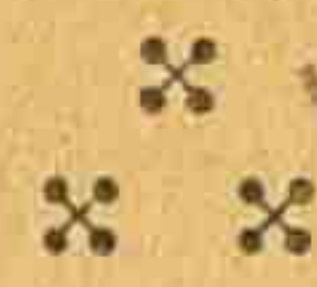
នៅក្នុងអាស្រមបទ មានពួកបូសី ពួកស្រីតាបសិនី នាងទេវធីតា
ពួកអារក្សមាននាងសកុនលានឹងព្រះរាជបុត្រា, ព្រះអង្គម្ចាស់សវ័ទេមនៈ
(Sarvadamana) នៅទីនោះដែរ ។

ព្រះបាទទុច្ឆន្ទៈ ជាព្រះបក្សពត្តិ ព្រះរាជបុត្រាជាព្រះអង្គម្ចាស់នៃ
ព្រៃព្រឹក្សា ។ សត្វពាំងអស់នៅក្នុងព្រៃស្រឡាញ់ព្រះអង្គម្ចាស់ហើយ
គោរពទ្រង់ពន់ពេក ។ នៅក្នុងព្រៃមានដើមពោធិ៍មួយធំ មានមែកស្លឹក
ទំហំដ៏វិញ្ញាណ្តាំរយោជន៍ ។ មានពស់វែកមួយសម្បើមអស្ចារ្យ ស្ថិតនៅ
ក្រោមដើមពោធិ៍នោះរាល់យប់ថ្ងៃ គឺនៅទីនេះឯងដែលព្រះអង្គម្ចាស់
ប្រមូលសេនាទ្រង់មកធ្វើសន្និបាត ។

ពេលបុត្រណា សម័យ ដំបូងបានយកព្រះអង្គម្ចាស់ ដាក់លើក្បាល
 ទៅឯមាត់ស្នឹង ។ នៅទីនោះវាយកប្រមោយស្រោចទឹកថ្ងាយ ហើយយក
 ទ្រង់មកឲ្យគង់លើខ្នងពស់ឯនោះ ដែលជាវាដបល្អ ។ រួចពស់វែក
 នោះបានបើកពពាវ ច្រានព្រះអង្គម្ចាស់ពីលើ ដូចជាព្រះខ្មស់ហើយ នៅ
 សង់ខាងមានដំរីព័រ បានយកស្នឹកឈូកធ្វើផ្លិតបកថ្ងាយ ។

សត្វខ្លា យំជានាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះអង្គម្ចាស់! សត្វរាជសីហ៍ ជា
 មេទ័ព សត្វខ្លា ជាសេនាព្រះអង្គ ហើយសត្វស្វានធ្វើអ្វី? សត្វស្វាន
 ធ្វើជានាយកក្រុមព្រះនគរបាល ។

មានគូកម្មយ គឺបក្សាសេកបានក្រាបទូលនូវរឿងរ៉ាវជាច្រើនថ្ងាយ
 ព្រះអង្គម្ចាស់ សេកនោះលេងជាមួយនឹងកូនបក្សានៅក្នុងសំបុក, វា
 អង្គុយជិតកូនខ្លា នៅក្នុងរូង ។ គ្មានសត្វណាធ្វើបាបបានទេ, សត្វ
 ទាំងអស់គ្រាន់តែសេកនោះ ហើយមានបិត្តខ្លាចខ្លះដែរ ។

ព្រះចិត្តាង្គី ព្រះរាជបុត្រ

កាលណាព្រះចក្រពត្តិទ្រង់យាងចូលទៅក្នុងព្រៃ ព្រះអង្គម្ចាស់
 កំពុងក្រសាលលេងនឹងកូនរាជសីហ៍, ព្រះអង្គម្ចាស់បានយកព្រះអង្គលី
 ទៅដាក់ក្នុងមាត់កូនរាជសីហ៍ រាប់ចំនួនធ្មេញគ្រេះលេងកំសាន្ត ពាញ
 រោមកវា ។

ពួកតាបសីក៏យខ្លាច ចង់ទាញព្រះអង្គមាសចេញពីកូនរាជសីហ៍,
 ដើម្បីឲ្យព្រះអង្គមាសឈប់លែងលេងនឹងរាជសីហ៍. នាងទាំងនោះបាន
 យកនូវកោកធ្វើពីដីមកថ្វាយ ទុកធ្វើពីសំបកឈើ វត្ថុលេងជាច្រើន
 តែព្រះអង្គមាស មិនបានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ នាងទាំងនោះឡើយ ។

ក្នុងពេលនោះ ព្រះចក្រពត្តិស្តេចយាងមកដល់ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ទាញកូនរាជសីហ៍ ចេញពីព្រះអង្គមាសទ្រង់បីព្រះអង្គមាស ។ ទៅ
 ជាមានព្រះទ័យសុខស្រួលនៅស្ងៀមទៅវិញ ។ ដោយព្រះចក្រពត្តិ
 មានព្រះទ័យជ្រះថ្លារីករាយជាយ៉ាងក្រៃលែង ក្នុងពេលដែលព្រះអង្គបាន
 បីព្រះអង្គមាស ។ ព្រះអង្គទ្រង់មិនបានជ្រាបថាព្រះអង្គមាសនោះ ជា
 រាជបុត្ររបស់ទ្រង់សោះឡើយ ទ្រង់បានសួរទៅព្រះអង្គវិញ ដោយ
 ព្រះទ័យឆ្ងល់ថា: “ ម្តេចក៏ចិត្តអញស្រឡាញ់កូនអ្នកដទៃដូចនេះ ?

ម្តេចកូនដែលផ្តុកនៅលើដើមទ្រូងអញធ្វើចិត្តរំជួលជាខ្លាំងដូចនេះ ” ។

ក្នុងពេលនោះស្រាប់តែនាងសកុនលាមកដល់, នាងខំរកកូននាង
 នាងបានហៅកូន ស្រាប់តែកូននោះនៅលើព្រះហស្តព្រះចក្រពត្តិ ...
 នាងបានចូលទៅជិតតាបសី ហើយព្រះបាទទុច្ឆន្ទៈទ្រង់ក៏បានស្គាល់
 នូវនាងសកុនលា ។

ស្តេចទ្រង់អង្វរនាង សូមទោសនាង, ហើយនាងសកុនលា ពុំ
 មានក្រាបទូលតបអ្វីទៅព្រះអង្គវិញឡើយ ស្រាប់តែនាងចូលទៅសម្លៀក

ក្នុងព្រះហស្តព្រះអង្គ ដូចកាលពីដើមនាងធ្លាប់ធ្វើអកប្បករិយា នៅ
គមោតផ្កា.....។

×
× ×

ការវិលត្រឡប់ទៅអាស្រម

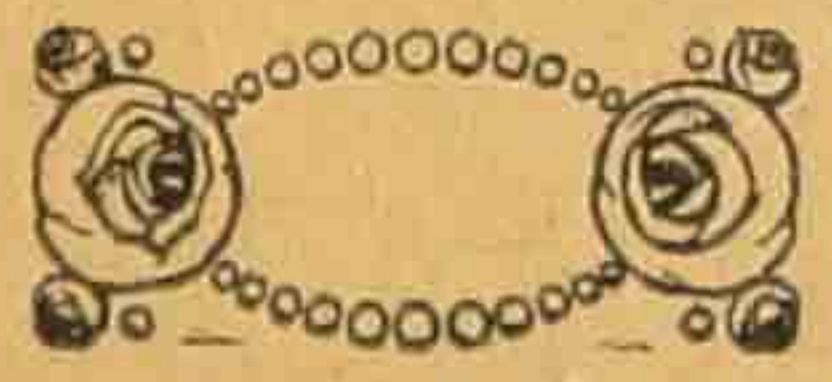
បណ្តាសាតាបសទុរវេសៈ ផុតអំណាចជាអវសាន ។ ព្រះបាទ
ទុច្ឆនៈទ្រង់បានធ្វើព្រះរាជសមរស នឹងនាងសកុនលាជាថ្មី ។

ដល់ថ្ងៃយប់នឹងលាតាបសកស្សប (Kacyapa) នឹងនាងអទិតិ (aditi)
ជាករិយារួចហើយ ទ្រង់ស្តេចយាងត្រឡប់មកកាន់ព្រះរាជនិវេសនផ្ទះ
យកទាំងព្រះអគ្គមហេសី នឹងព្រះរាជបុត្រាមកផង ។

ព្រះចក្រពត្តិទ្រង់សោយរាជ្យជាសុខក្សេមក្សាន្ត ជាច្រើនវស្សា
ហើយព្រះអង្គបានប្រគល់ព្រះរាជអាណាចក្រ ទៅព្រះរាជបុត្រគ្រប់គ្រង
តព្រះរាជវង្ស ហើយទ្រង់ស្តេចយាងជាមួយនឹងព្រះអគ្គមហេសី ទៅ
កាន់អាស្រមបទនៃតាបសកាមទេព ។

ព្រះនាងទ្រង់បានដួបនូវមិត្តនិងទាំងពីរនាក់កូនកាន់ញី បុប្ផារក្សជាតិ...
ព្រះនាងសកុនលានឹងព្រះចក្រពត្តិ ទ្រង់គង់នៅសុខសប្បាយជា
មួយនឹងពួកតាបសៈ នឹងតាបសី លុះដល់ក្ស័យព្រះជន្ម ។

ប ប

បញ្ជីសៀវភៅដែលបានបោះពុម្ពហើយ

និងបម្រុងបោះទៅអនាគត

- ១ - សុភាសិតបារាំងតែងជាពាក្យកាព្យភាគ ១
- ២ - " " " ២
- ៣ - សក្កនលា
- ៤ - មហាភ័ក្ត្រនិ
- ៥ - ស៊ុន-យាត-សេង

បម្រុងនិងបោះតទៅ

- ១ - ឧប្បវិទ្ធភាគ ១-២-៣-៤
- ២ - នាលៈនិងមេយន្តី (នាងស្រី-សារីយ៉ាន់តែង)
- ៣ - ប្រវត្តិលោកទ្រូមែន
- ៤ - ដំណើរវិបាកអស្ចារ្យនៃលោក ក៏-សូ-ប៊ី-យូ-យេ
- ៥ - បារ៉េបនា
- ៦ - រឿងកូនប្រុសធ្វើពិធីជាតិ
- ៧ - សារវតារ ខេត្តបាត់ដំបង
- ៨ - នានាកាព្យភាគ ភាគទី ១-២-៣
- ៩ - ពុទ្ធសាសនាប្រវត្តិ

ថ្ងៃ ឆ្នាំ
៩ ៥៥៥